

Austrai užėmė italu tranšejas

Suėmė 2,500 belaisvių

Nauja Vokietijos nota neutralėms šalims

Militaristai laimėjo New Yorko valstijoje

ITALIJOS FRONTE.

BERLINAS, geg. 17. — Austrai keliose vietose užgriebė pirmosios italų linijos tranšejas. Austrai beto čia suėmė 2,500 italu nelaisvėn. Teko taipgi jiems 11 kulkasvaizdžių ir septynios kanuolės. Nušauta ir vienas italu aeroplanas.

Kitoje vietoje, Doberdo lygumoje, po karšto susirėmimo austrai paėmė italu tranšejas ir rytus nuo Monfolcone. Čia jie taipgi suėmė nelaisvėn penkis italu oficerius ir 150 kareivių ir užgriebė 1 kulkasvaizdį.

Požicijas, atimtas iš italų diena pirmiau netoli San Martino austrai sustiprino. Italų mėginimai atsiimti jas nepavyko. Jie tik pražudė be užmuštųjų da tris oficerius ir 140 kareivių nelaisvėn.

Pakliuvo austrų nelaisvėn 1 oficerius ir 116 kareivių taipgi prie Plava, Tolmino apskrityje.

NAUJA VOKIETIJOS NOTA NEUTRALĖMS ŠALIMS.

WASHINGTONAS, geg. 17. — Vokietija ir vėl išleido notą, perspėjantią neutralėms šalims, o jų tarpe ir Amerika, kad būtų pranešta visiems pirklybinių laivų kapitonams, idant jie vokiečių pajūriniai laivai paliepus jiems sustoti, nesuktų laivų pirmgaliu į submariną ir nesiartintų prie jos.

Šitą notą Vokietija, sakosi, išleis todėl, kad neperseni, kuomet vokiečių pajūrinio laivo komandierius davė ženklą danų laivo Bandoeng kapitonui sustoti, tai pastarasis, ažuot išpildžius paliepimą, pasukė savo laivą į submariną. Submarinos komanda, girdi, dėl tokio laivo Bandoeng manevro pamanė, kad jis priklauso kokiai nors kariaujančių šalių ir kad nori suvažinėti submariną. Submarinos komanda pradėjo šaudyti į laivą, ir tik tuomet tasai sustojęs.

Submarinos komandierius užklausus, kodėl laivas išslyk nesustabdyta, kapitonas buk atsakęs, kad jis norėjęs arčiau privažuoti.

Taipgi, to delei, Vokietija savo naujoje notoje ir perspėja neutralių šalių valdžias, idant jos įsakytų savo laivų kapitonams sustabdyti laivus sulig pirmo paliepimo, o taipgi nesukti jų piragalių sulaukiusius juos submarininkui.

Prezidentas Wilsonas ir sekretorius Lansing studijuoja šitą naują Vokietijos notą, ar neat-

ras joje da ko-nors, taip saktų, tarp eilučių paslėpto.

NAUJAS KARIŠKOJO PRISIRENGIMO ĮSTATYMAS NEW YORKO VALSTIJOJE.

ALBANY, N. Y., geg. 17. — Nauji kariškojo prisirengimo sumanymai liko įstatyti, kuomet New Yorko valstijos gubernatorius Whitman pasirašė po bilium, perėjusiu tos valstijos legislaturoje. Šitiems sumanymams labai priešinosi įvairios taikos organizacijos, kurios net buvo pasiuntę pas Whitmaną savo delegatus su protestais.

Naujieji įstatymai yra sekančji: 1) Walsh-Slater bilius, įgaliojantis mokyklų perdėtinius įvesti mokyklose pilną fizišką lavinimo kursą visiems tos valstijos valdiškųjų ir privatiškųjų mokyklų mokiniam, kurie turi daugiau kaip 8 metus; 2) Walsh-Slater bilius, idant visi tos valstijos vaikinai amžiuje nuo 16 iki 19 metų būtų mokiniami kariškojo amato; 3) Stivers'o bilius, leidžiantis gubernatoriui pašaukti kariuomenės visus valstijos vyrus amžiuje nuo 18 iki 45 metų ir 4) Stivers'o bilius, leidžiantis taip suorganizuoti vastijos jurų miliciją ir padidinti šiai jau šios valstijos kariuomenę.

SUSIDURĖ DU LAIVU.

NEW YORKAS, geg. 17. — Švedų laivas Grekland susidurė New Yorko uoste su italu laivu San Giovanni. Grekland pradurtas šonas augščiau vandens paviršiaus.

1,000,000 ARMENŲ BADAUJA.

NEW YORKAS, geg. 17. — Armenų kančios Turkijoje, Persijoje ir Syrijoje didinasi. Šimtai jų miršta kasdien neturėdami iš ko gyventi. Pagalba būtinai reikalinga ir ne mažiau, kaip \$52,000 mėnesyje.

RASO NOTĄ ANGLIJAI.

WASHINGTON, D.C., geg. 16. — Baltasis namas paskelbė, kad Wilsonas rašo smarkią notą Anglijai, kurioje protestuojama prieš Anglijos užgriebimus Suv. Valstijų krasos, siunčiamos į neutralėms šalims.

Norvegijoje kas kanala, kuris tęsis 9 mylias po kalnais.

MEXIKOS BANDITAI SUDEGINO 150 KELIAUNINKŲ.

LAREDO, Tex., 17. — Meksikos banditai užpuolė ir nuvertė nuo bėgių traukinį. 150 žmonių, važiausių viename vagone, sudegė. Traukinio sargyba užmušta. Išviso traukiniu važiuojo apie 1,000 žmonių. Užpuolimas padaryta prie Ayuzco, netoli Meksiko City.

CASEMANT BYLOS NAGRINĖJIMAS.

LONDONAS, geg. 17. — Sir Roger Casement'o ir Daniel J. Bailey prisirengiamas bylos perkratinėjimas policijos teisme jau baigiasi. Gal da šandie teismas išneš nuosprendį ar bus byla perkelta į augštesnįjį teismą, ar ne.

Advokatai mano, kad byla bus perkelta. Nė Casement, nė Bailey neparodo didelio susikremtimo delei tos bylos.

Vakarykščiūose tyrinėjimuose papasakota keli indomų atsitikimai apie vokiečių laivo Aud, gabenusio Casement'ą ir ginklus į Airiją, likimą.

Anglų jureivių patrolis pamatė minėtą laivą netoli nuo Thrale. Tai atsitiko anksti rytą. Alivas Aud plaukė po Norvegijos vėliava. Kuomet patrolis prisitartino ir užklausė, kas tai per laivą, tai vokiečiai pranešė kad tai yra Aud ir kad jis plaukia iš Bergeno į Genuą.

Patrolis paliepė Aud'ui sekti paskui jį. Aud nenorėjo iki patrolis iššovė kartą nuo savo laivo. Aud pasidavė savo likimui ir plaukė paskui patrolį. Netoli Daun'to skalos Aud užgesė savo pečius. Jo komanda nuleido dvį valtį, į kurias ir susėdo. Anglų patrolio laivas iššovė į valtį. Sedėjusieji jose pakelė rankas. Jie tapo areštuoti ir paimti nelaisvėn. O užkokių dešimties minučių Aud pasinėrė. Vokiečiai patį jį paskandino. Su-laivų nuvažiuo jūrų dugnan ir gabenta jame amunicija — ginklai.

Naras pranešė, kad laivas gulio kokios 18 sieksnių gilumoje. Jis, sakosi, užtikęs laivo šone skylę kokių dvilikos ar keturiolikos pėdų apėmio. Matęs jisai ant dugno ir šautuvų bei kitokių ginklų.

300,000 AUSTRŲ ITALIJOS FRONTE.

RYMAS, geg. 17. — Apskaitliuojama, kad austrai Trentino-Tyroliaus frontan sutraukė apie 300,000 kareivių.

CARRANZA NUSILEIDŽIA PRIES WASHINGTONĄ.

WASHINGTONAS, kek. 17. — Nors Meksikos ir S. Valstijų ingaliočiai, kurie svarstė tu dvijų valstybių reikalus, nepadarė jokios raštiškos sutarties, bet sakoma, šiaip, apkalbėjime dalykų stovio, prieėję prie šokios tokios sutarties.

Sulig ja Carranzos generolas su 10,000 kareivių turės daboti Meksikos dalį apie Paral, t. y. į pietus nuo tos vietos, kur šiuo laiku randasi Suv. Valstijų kariuomenė gen. Preshing vadovaujama.

Toliaus turi būti pastatytas stiprus mexikiečių garnizonas prie Glenn Springs, kame amerikiečius buvo užpuolė Meksikos banditai.

Paskui, Meksikos valdžia turėtų kuo greičiau paliepusi amerikiečių pirkli Deemer, kurį banditai paėmė nelaisvėn.

Ir da, kad Meksikos valdžia neprivalo sutraukti savo kariuomenės užpakalyje Pershing'o spēkų. (Mat bijo, kad mexikiečiai neatkirstų amerikiečiams komunikacijos linijas.

TURKAI FRANCIJOJE.

LONDONAS, geg. 17. — Iš Gaagos ateina žinių, jog vokiečių daugiau kareivių gabena Belgijon. Jie atvežami čia didžiumoje iš Pietrytinio fronto, t. y. iš Balkanų. Atvežtųjų tarpe randasi nemažai ir turkų.

BELGAI BADAUJA.

LONDONAS, geg. 17. — Belgų padėjimas Belgijoje kas dien darosi sunkesnis. Dalykai priėję prie to, kad daugelis valgo šunų mėšą.

CHICAGO HEIGHTS, Ill., geg. 16. — Muštynėse lazda užmuštas Martinas Meškauskas. 5 žmonės areštuoti.

HAMMOND, Ind., geg. 16. — Michigan Central traukinys užvažiuo ant Otto Mahlwitz automobilio. Mrs. Mahlwitz užmušta, kiti du žmonės sužeisti.

LONDONAS, geg. 17. — Eina gandas, kad vokiečių laivynas apleidęs Kiel kanalą ir išplaukęs link Rygos. Manoma, kad vokiečiai pradės naują užpuolimą ant Rygos kaip iš sausumos taip ir iš jūrų.

PARYŽIUS, geg. 17. — Užmušta karės fronte francuzų generolas Marchand.

AUSTRŲ BELAISVIŲ SUKILIMAS.

COCHRANE, Ont., geg. 16. — 300 austrų belaisvių, esančių Kapuskasing stovykloje sukilo. Sargai pradėjo į juos šaudyti ir 1 belaisvį nušovė, 9 mirtinai sužeidė, o 4 sužeisti kiek lengviau.

IRLANDIJA GALBUT ĮGYS DIDESNĖ LAISVĖ.

LONDONAS, geg. 16. — Aurių sukilimas galbut nepasiliks be pasekmių. Eina gandas, kad premieras Asquith greitai paskelbs apie praplatinimą Irlandijos teisių. Irlandija gausianti savo atskirą kabinetą Dubline. Kabinetą kontroliuos Anglijos parlamentas. Tečiaus apie Irlandijos parlamentą dar McNeil.

LAREDO, Tex., Atvykęs Chicagon tulas Rosendale važiuo traukiniu, kurį Meksikos bandytai apiplėšė prie Ayuzco (netoli Meksiko City). Banditai paėmė iš traukinio \$20,000 sidabru ir 36,000 dol. popieriniais pinigais, kuriuos Carranza neseniai išleido.

VOKIETIJOJ KALBAMA APIE TAIKĄ.

BERLINAS, geg. 16. — Tai kos judėjimas Vokietijoje pletojasi ir valdžia nebando jo sustabdyti. Laikraščiams leista svarstyti taiką ir jos sąlygas. Oficialiuose ir neoficialiuose rateliuose daug kalbama apie taiką.

RUBY, Ind., geg. 16. — Teismas išdavė "injunction" prieš American Maize Products Co. darbininkus.

SUSTREIKAVO 250 DARBININKŲ.

FIRDALE, Wash. — Sustreikavo 250 Sunset Timber Co. darbininkų reikalautami pakėlimo mokesčiai 50 centų į dieną. Kompanija sako, kad ji greičiau sustabdysianti darbus, negu pakelsianti mokesčių.

Darbininkai yra tamsūs, neorganizuoti. Reikalingi organizatoriai.

Gyvenimas darbininkams čia vargingas, ypač vedusiems. Šeimynų randasi apie 30. Kaikurie dirba jau po 4 metus, o vis negali iš skolų išbristi.

Dauguma darbininkų amerikona. Senas Farmeris.

Francijoje reikalaujama medžių del budavojimo už 200,000,000 dolerių vertės.

Darbininkų Judėjimas

ISSTEREIKO LAUKO.

ROBY, Ind., geg. 11. — 400 darbininkų, dirbančių American Maize Products Co. išėjo į streiką. Streikuoją ir mašinšapių darbininkai.

Streikininkų reikalavimai sekami: 1) pakėlimas mokesčiai 5c valandoje, 2) dviguba mokesčiai už viršlaikį ir šventadienio darbus ir 3) — kad visi prašalintieji iš darbo darbininkai būtų priimti atgal į darbą.

Streikuoją daugiausiai rusai, lenkai ir lietuviai. Laikosi streikininkai vienybėje.

12 dieną gegužės, išėjus vienam foremanui iš dirbtuvės piketuotojai perspėjo jį nebarėginti kitą rytą beėti į darbą.

Tuojaus priško policistas ir pradėjo kumščiais mušti vieną piketuotojų, o paskui paleido kelis šuvis į streikininkus. Bet nieko nesužeidė.

Paskui tapo areštuoti du streikininkai. Bet streiko vadovų pastangomis areštuotieji liko paliepusi iki aei smui. Kaucijos užsistatyti nereikėjo.

13 d. kompanija išėmė iš teismo "injunction", ir šerifas uždraudė darbininkams pikietuoties apie dirbtuvę iki 15 d. gegužės, t. y. iki teismui, į kurį streiko vadovai šaukiami Hammond, Ind. Prasišėdė teismas 9 val. ryto.

Kompanija, matydama darbininkų vienybę, jau pradeda nusileisti ir siūlija pakėlimą mokesčiai 3c valandoje.

Streikas tęsiasi. Darbininkai tikisi laimėti jį.

V. J. Neverdauskas.

DARBININKŲ APDRAUDOS BILIUS KONGRESE.

WASHINGTONAS, geg. 17. — Apdraudos komisija pranešė Suv. Valstijų kongresui labai prielankiai apie McGillicuddy bilijų kas link apdraudimų dirbančių valdiškose įstaigose darbininkų nuo nelaimingų atsitikimų, nuo ligų ir nustojo galės dirbti.

Biliuje rekomenduojama apdrauda, sulig kuria sužeistas darbininkas turėtų gauti du trečdalių savo reguliars algos, ir iki \$66.67 mėnesyje nebegalintįs dirbti. Bilius, jeigu jis taptų įstatymu, palieštų apie 400,000 darbininkų.

STATO PAMINKLĄ UŽMUŠTIEMS STREIKE.

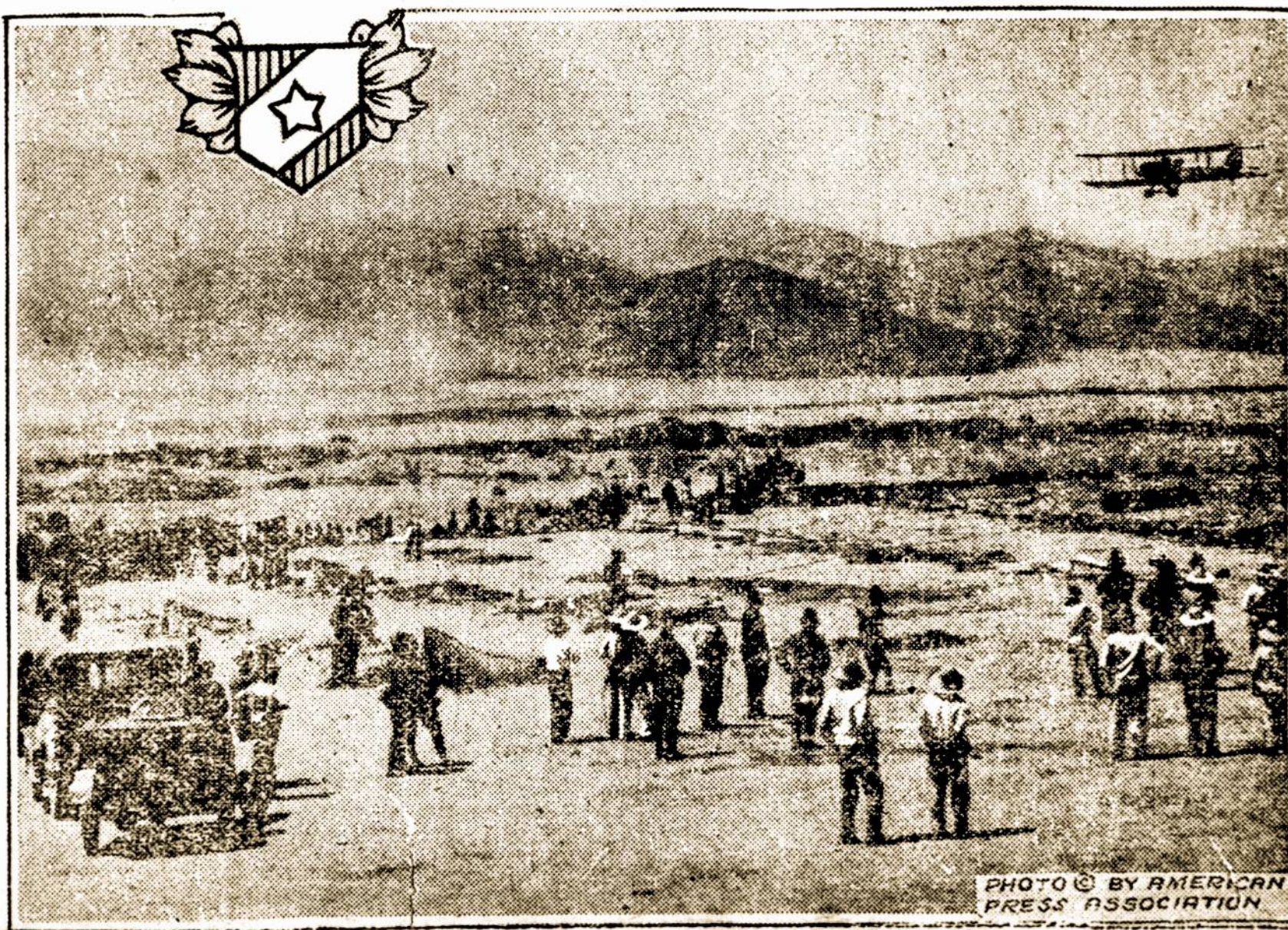
NEWARKE, geg. 17. — Pastatyta paminklas ant kapų užmuštų praėjusiais metais dviejų darbininkų streikierių. Aštuoni tukstančiai su viršum darbininkų dalyvavo pastatymo iškilmėj. Paminklui patįs darbininkai suduėjo 450 dol.

DARBININKŲ ALGOS PAKILO.

ALBANY, N. Y., geg. 17. — New Yorko valstijoje šimet 21 nuosimėjų darbininkų dirba daugiau iš jų algos 37% augštesnės, negu praėjusiais metais.

ORAS

Chicagoje. Seredoje giedra ir šalta. Šaltas vakarų vėjas. ....

Suv. Valstijų kariuomenės stovykla Meksikoje.

TRUPINIAI

Juda Schwartz, St. Louis, Mo., 84 metų senis, mirus jo moterei už trijų savaičių jis ir vėl apsigavė.

Emma Mills, 48 metų moteris gyvenanti San Francisco, Cal. padavė prašymą del perskyru. Ji nori apleisti vyrą del... flirtavimo.

Helena Cooley iš Aurora, Ill. prašo perskyru. Priežastis, vyras tankiai kraustosi iš veno gyvenimo kitan.

Gertruda Baker, sverianti 615 svarų ištekojo už Harry Westa, sveriančio 100 svarų. Ta „lygi“ pora gyvena New Yorke.

Mieste Helena, Mont., sako, randama, aukso trupinių žvire, kuriuo išpilta gatvės.

Louis Merriman, kalnys, miręs Kansas City, Kan., buvo 121 m. amžiaus.

Naujas New Yorko „City Directory“ (adresų knyga) turi 1,210,000 skirtingų pavardžių.

Ukininkai (farmeriai) Minnesotos valstijos, bėgyje paskutinių keturių metų išleido 20,000,000 dol. del statymo naujų triobų.

Alaskoje, 1915 metais iškasta 369,000 tonų vario rudos.

Iš kiekvieno 100 ypatų, miršančių Suv. Valstijose, 66 nepalieka nė cento palaidojimui.

Philadelphijoje, surinkta del nukentėjusių nuo karės Europoje 1,057,028 dol.

Praėjusiais metais, (1915 m.) Suv. Valstijose sunaudota 1,000,000,000 svarų kavos.

Netoli Porterville, Cal., atidarytos cinko kasyklos, devynių mylių ilgyje.

Iš Rytinės Afrikos 1915 metais atvežta į Suv. Valstijas: 1,913,000 tonų gvazdikų.

2,000,000 vaikų amžiuje nuo 10 iki 15 metų, dirba įvairiose dirbtuvėse Suv. Valstijose.

Vidutiniškas užderėjimas kviečių Pietynėje Australijoje, apskaitluojama apie 29,000,000 buselių.

Telefonų įrengimas Japonijoje kainavo 26,000,000 dolerių.

Auksinė plunksna rašymui, iki galutinio jos apdirbimo pereina per 80 rankų įvairių darbininkų.

L. L. Spazman, St. Louis, Mo., apsigedęs 25 metai atgal yra tėvu 22 vaikų.

Suv. Valstijose kas metai žūsta 35,000 žmonių nuo nelaimingų atsitikimų, o 1,590,990 sužeidžiama.

Suv. Valstijose, 1915 m. išdirbta 560,000 tonų cinko.

Mieste Toronto, Ontario, Kanadoje, pabudavota nauja mokykla del amatnikų už 2,000,000 dol.

Philadelphijos teisėjai priverstė, 3,832 vyrų užlaikyti savo moteris.

Belgijos karalius, Albertas, turi 41 m. amžiaus.

Lucio Sennia Woodland, Cal., yra laimingu tėvu 24 vaikų.

Iš kiekvieno 1,000 gimstančių vaikų, esti viena pora dyvukų. Surinko P. Grikas.

Londoną (Anglijoje), jungia 73-500 mylių paviršutinio ir 921,000 mylių požeminio telegrafų.

Philadelphijoje išdirba kasmetai 50,000,000 yardų divonų.

Apskaitluojama, kad Chicago gyventojų skaičius už 25 metų bus 5,000,000.

Šunys ir vaikai.

Pietinėj dalyj Floridos valstijoje, Palm Beach pavieta, pagal apskaitliavimą — ant kiekvienų aštuonių vaikų išpuola 20 šunų.

Chicagoje 1914 m. stoji prieš teismą:

vyrų	mot.	draug
Vedusių 41,375	5,923	47,298
Neved. 55,671	8,492	64,163
Viso 97,046	14,415	111,461

Omahoe praėjusiais metais atsiuvo 59 konvencijos, kuriose dalyvavo 29,389 delegatai.

G. S. Foster, 81 m., miręs Los Angeles, prašė prieš mirtį, kad jo kunas būtų sudegintas ir pelenai būtų išbarstyti ant gėlių (žolynų).

Praėjusiais metais į Indiją pargabenta 620 automobilių iš Suv. Valstijų.

Miestas Malaga, Ispanijoje sunaudoja už 150,000 dol. anglių kas metai.

Keturi milijonai gyventojų, Ispanijoje užsiima žemdirbyste.

Norvegijoje gyvenimo reikmenys pakilo ant 100%, t. y. kas kainavo vienas doleris, dabar kainuoja du doleriai.

Bradford, Anglijoje, yra įrengta speciališkos mašinos del tyrimo kaip ilgai koki materija (audeklas) nešiojasi.

Rodman Wanamaker, Philadelphiaus milijonierius, yra apsidarėjęs savo gyvastį ant 4,000,000 dolerių.

Didžiausias teatras sviete yra opera house Paryžiuje. Jis apima apie tris akurus žemės. Kainuoja 100,000,000 frankų. Surinko P. Grikas.

Seriausias būdas dėl itinimo

Neturi stoknot bei vienam namo. D. A. Michteris. **PAIN-EXPELLER**. Jau nuo 50 metų yra vienu iš numyčių naminių būdų pas letvenkus ir visame pasaulyje. Tikras tikrai su pažymėta marke „IKARA“.

EVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir MOKYKLA. Čia gali išmolti Anglų kalbos nuo pradines ligi angliškai, teigti Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Anglų, Matematiškos, Istorijos, Geografijos, Politikos, Ekonomijos, Knygyvedystės, Dailiarabės, Laikų rašymo, Prekybos teisės ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AISKINAMA LIETUVISKAL. 3106 So. Halsted St., Chicago.

Mokiname Angliškai
Visose dalyse Amerikos ir Kanados Vieništė mokykla, kurioje kiekvienas gali išmokti Anglišką kalbą, labai trumpame laike, šioje mokykloje naudojama ir tobuliausia metoda. Mokymai per laikus, visose dalyse, už labai mažą mokesčio: tęsiasi keliose dienomis ir vakarais. Jeigu nori išmokti greitai Anglišką kalbą, atėkite ar rašyk patenčių žinių.
American School of Language
4741 W. 47th Street, Chicago, Ill.

MOKYKIS SIUT MOTERISKUS RUBUS. Išmokiname piešimo, kirpimo foratų, siuti naminius daiktus arba apredalus. Diplomas kiekvienam, kas išmokinis. Valandos dieną arba vakarais del Jūsų parankumo. Už \$10.00 išmokiname Jus siut visokius drabužius.
DRESS MAKING COLLEGES. 2336 W. Madison gatv., Western ave. 1850 Wells gatvė. SARA PATER, Mokytoja.

MILDA TEATRAS
VODEVILIUS ir PAVEIKSLAI
Vodeviliaus permaina: Pan., Ketv., Ir Subatų. Paprastom dienom pėmas floras 10c. Balkonas 5c. Substos vakarai ir nedėliomis pėmas floras 15c. Balkonas 10c. Halsted ir 82-ra gatvė.

GERI AKULIORIAI
Prastas ir sergančias akis pataiso ir išgydo, o prasti pagadina. Užtai kiekvienas žmogus turi saugot savo akis ir pajūtes silpnuma privato gelbėti. Mes išczaminavojam jus akis visai uždaryk: jeigu reikės nešioti akuliorius, mes daskisime: atėkite, o užtikrinam, kad gausite tikrą rodą. Inėjimas į jubilierišką krautuvę Optometrist O. D., K. MICHALAUSKAS, 3303 So. Morgan str., Chicago, Ill.

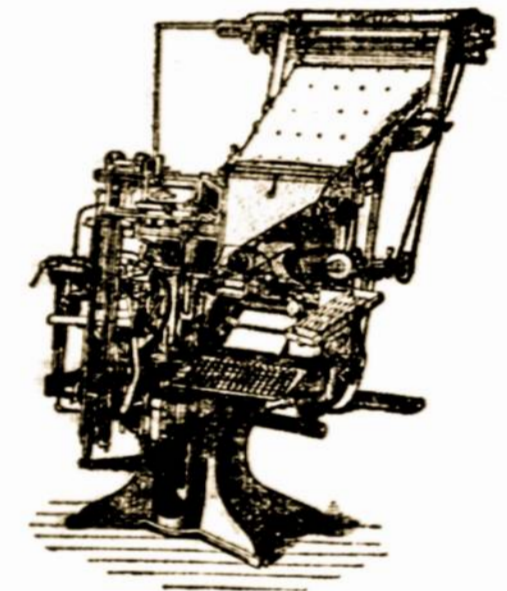
NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ

P-a-d-i-r-b-a P-u-i-k-i-a-i G-r-e-i-t-a-i ir P-i-g-i-a-i
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

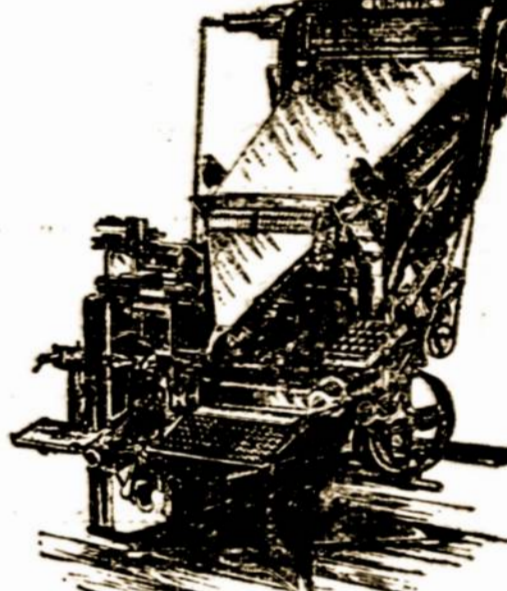
Plakatus, visokio didžio posterius, įvairius cirkuliorius, spalvuotus darbus, kalendorius, knygas, laikraščius etc.

KONSTITUCIJOS = TAI MUSŲ SPECIALIŠKUMAS

NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ ĮRENGTA PAGAL PASKIAUSIĄ MADA

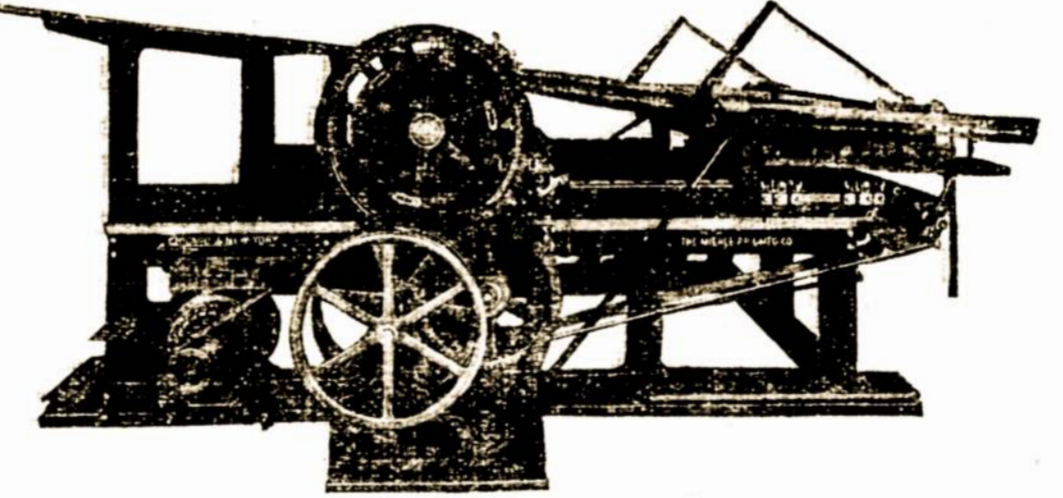

Linotype Model 5 Raidžių rinkimui mašina

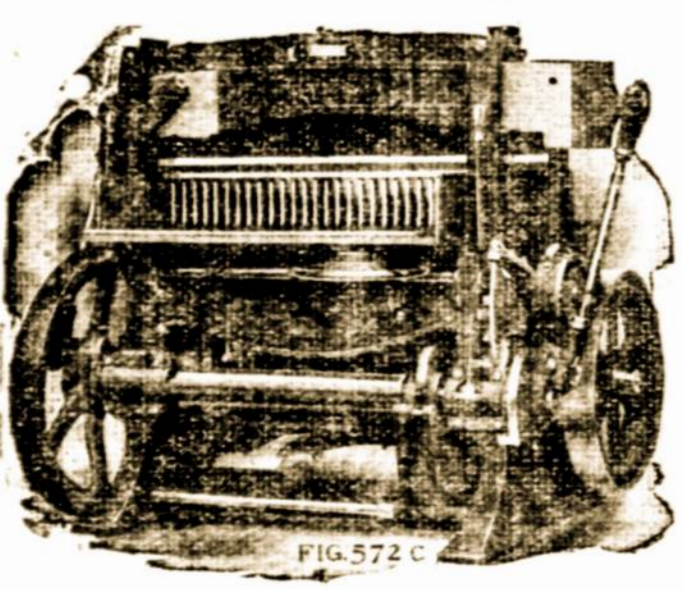
Linotype Model 8 Raidžių rinkimui mašina

Ji turi šias mašinas: Semi Rotary presą, kokio netur: nei viena kita lietuvių spaustuvė: Miehle presą; du Gordon presu; dvi Linotype (raidžių rinkimo mašinas) ir kitas, gražiam ir greitam darbo atlikimui, mašinas ir frankius.

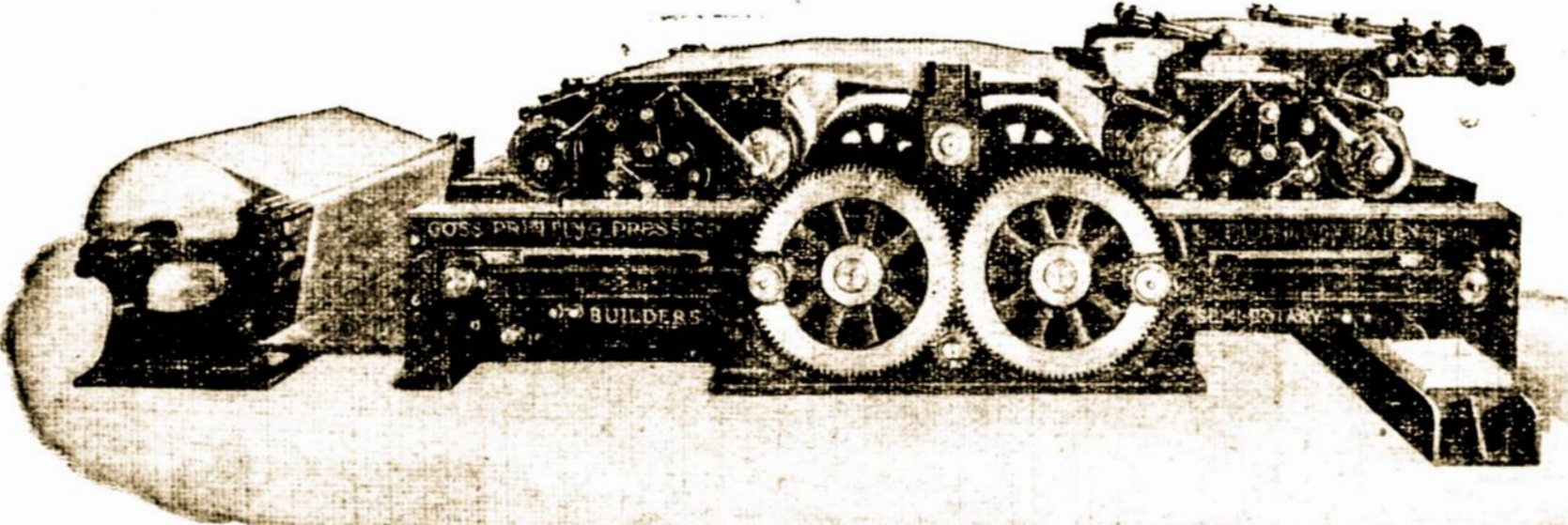

Miehle Press mašina spaudinimui knygų ir kitokių darbų

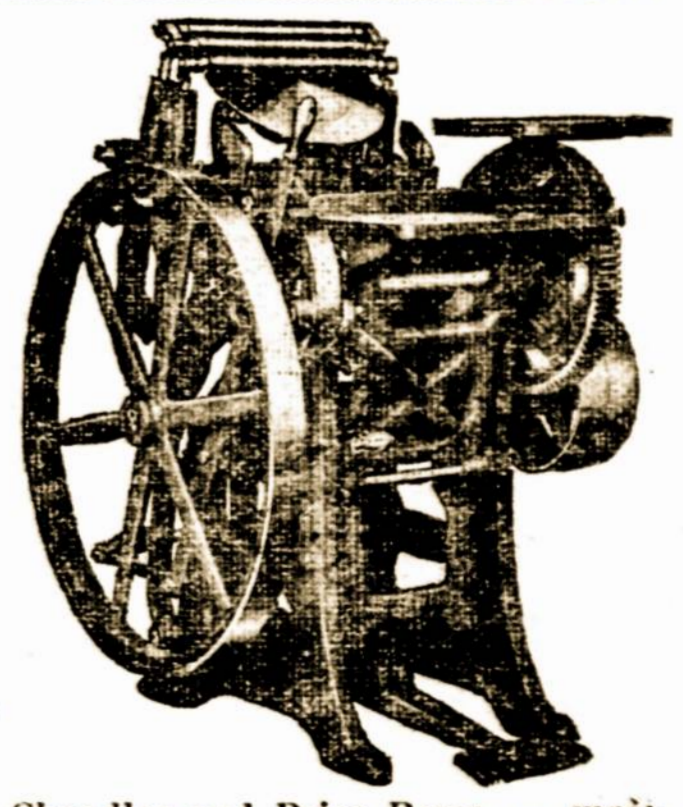
NAUJIENŲ SPAUSTUVĖ pripažįsta Lietuvių Žecerių Sąjungą Am. (Lith. Typographical Union of Am.), vartoja jos labelį ir todėl laiko vien tik umijistus, patyrusius darbininkus, delai ko ir darbai, padaryti „Naujienu“ Spauštuvėje, visuomet užganėdina kostumerius.

Oswego cutter, — mašina pjovimui popieros.

Semi Rotary Press, — mašina laikraščiai spaudinti.

Chandler and Price Press, — mašina del smulkii darbų

NAUJIENŲ spaustuvėje, dirba daugiau darbininkų, negu kokioj-nors kitoj lietuviškoj spaustuvėj Amerikoje.

Taigi, kurie norite, kad jų darbai būtų padaryti tinkamai, paveskite juos atlikti NAUJIENŲ UNIJINEI SPAUSTUVEI. 101

NAUJIENOS 1840 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Mūsų korespondentų pranešimai

Iš New York'o Padangės

Birželio 17 d. Newarko lietuviai klerikalai darys didelį "show" — sykiu su yankiais eis paroduoti, kad "pagerbus" Newarko miesto sukaktuves. Sakoma, kad mūsų klerikalai mano padaryti striošną "show". Jie parodysią, kaip gyvena "lietuvinkai" 50 metų atgal! Girdi, yankiai turės progos prisijuokti, kaip "lietuvinkai" aria, akėja, piauja ir kokius įrankius vartoja. Beto, ir patį demonstrantą irgi mano pasirodyti tikrai "kraujauckai": su lietuviškomis klumpėmis, vyžomis, o kas svarbiausia — su baltomis kelnėmis ir kai-kurie dargi basi! Na, ar nebus puikus "show"?

Ar išties mūsų klerikalai mano taip pasirodyti, tai jų paslaptis. Bet jeigu kalba ir žada, tai reikia tikėtis, ir pasirodys. Tai būtų puikus klerikalų pasituvimas. Kaipgi jie (amerikonai) persitstytų tą šalį, iš kurios mes visi paeiname? Nekitaip, kaip kokia laukine tautele. Tai būtų puikus klerikalų pasitarnavimas lietuvių tautai! Na, bet tegul reklamuojasi tasai klerikalų abazas, — mes prie to neikišime; prie progos dargi paaiškinsime, kas tai da "paukščiai".

Dabar mūsų klerikalai siuntinėja begalės laišku į visus aplinkinius miestelius prašydami paramos. Bet tie laiški ne by kokie — "drukavoti", gi po jų specialiai padeta šitoks prierašas: "yums iškaszu Nebus tik Diei Skaytlius Padidinima Lietuw Newarka Supagarba Sek Julius Shadis." Reikia pasakyti, kad tame komiteje yra tik dvi ypatos, butent tulas K. V. ir M. T. Betgi kokie jie lagadni, taip moka prašyti! Mat vargšai, nesitiki turėti savo publikos... Tačiau, ar jie ras visuomenės pritarimą, tai kitas klausimas. Kokia gi bus lietuviams garbė, jeigu jie pasirodys svetimtaučiams su savo klumpėmis? Pagalios lietuviams juk nėra jokios prasmės apvaikščioti tą paminėjimą: Newarko istorijos jie visai nepažįsta! Aš sakiau ir sakysiu, kad gerai padarė Newarko progresyvė lietuvių visuomenė atsakydama dalyvauti toje klerikalų "iškilnėje". Visa jų viltis tik ir buvo progresyvej lietuvių visuomenėj. Labiausia jie pasitikėjo ant "Palangos Juzės" dr-jos. Bet kuomet pastarieji atsisakė tai klerikalai visai nuleido nosis... Vargšai, jie supranta, kad iš to viso jiems gali išeiti mizernas "show". Bet kuog-igi čia mes kalti? Jie patis to norėjo! Užtai dabar nejuokais susirupino mūsų klerikalų dvasiškais komendantas. Jis mato, kad jau artinasi toji valanda, kuomet "paklusniosios avelės" atsikakys nuo jo dvasiškos "globos"...

Kiek patyriau, tai ir aplinkinių miestelių progresyvė lietuvių visuomenė atsisako nuo to klerikalų "show". Ir gerai ji daro! Lauksime, lauksime to klerikalų "show", — tikimės turėti įvales juoko.

Ašara.

BALTIMORE, MD.

Atsakymas Petriui Jarui.

"Naujienu" nr. 105 P. Jaras, atsakydamas į mano korespondenciją, pripasakojo daug nesąmonių ir pavadinio tai faktais. Ten pasakyta, buk Sennoborn'as vedžiojės S. Hilman'ą po dirbtuvės ir rodes jam savo biznį.

Aš čia neatsakinėsiu į visus tuos niekus, nes jie yra bevertės. Man visai nesvarbu, ką da-

rė ir kur buvo vadovai. Jaras užmeta Hilman'ui, kad jį Sennoborn'as vedžiojės. Bet ką A. C. W of A. prezidentas padarė bloga del darbininkų Sennoborn'o dirbtuvėje — to p. Jaras nepasako. Taigi iš visko matyti, kad pas Jarą yra daug neapykantos.

"Aidoblistai" nuolat šaukia, buk Sennoborn'o darbininkai paduoti per "amalgomeitų" vadovus. Tas netiesa. Sennoborn'o dirbtuvėje darbininkai geriaus uždirba, kaip kitoje kokioje dirbtuvėje. Jie beto yra geriausia organizuoti. Tai faktas.

P-as Jaras ir kiti "aidoblistai" meta juoda dėmę ant "amalgomeitų" vadovų, buk tie pardavė darbininkus. Tegul jie nesirupina. Kada "parduos", tai aš pats apie tai parašysiu.

Sennoborn'o darbininkų ("amalgomeitų") organizatoriai norėjo suorganizuoti Greif'o darbininkus. Bet ant nelaimės "federiešių" vadovai ir Greif'o superintendentas neleido suorganizuoti. Jis da pasikvietė ir "aidoblistus". Kaip matyti, streikas bus sulaužytas. Tada, beabejonės, darbininkai pamatys savo klaidas, bet bus po laiko.

Prie progos da priminsiu porą žodžių apie skebavimą. P-as Jaras bandė išteisinti savuosius ir visą kaltę verčia ant "amalgomeitų". Ne, p. Jare, jūs negalite išsitiesinti, nes visi progresyviški darbininkai žiuri į tai kitaip. Delko "aidoblistai" tapo išmesti iš konferencijos, kurioje dalyvavo keliolika organizacijų? Tą konferenciją buvo surengus socialistų partija, kad apvaikščiojus pirmą gegužės. Iškilius streikui pasirodė, kad "aidoblistai" skebauja. Tą dalyką išsitišti apsiėmė socialistai. Po ilgo tyrinėjimo, surado, kad "aidoblistai" kalti ir pripažino juos skebais. Po to jie tapo išmesti iš konferencijos (?). Taigi jeigu jūs pykstate ant Pranašo, tai pykiete lygiai ant visų tų, kurie jūs pripažino skebais! Protestuokite prieš tą minią žmonių, iš kurių susideda "amalgomeitų" unija ir socialistų partija, o ne ant manes verskite tuos savo protestus.

Aš daugias neatsakinėsiu į jų užsivarinėjimus, lai rašo, ką tik nori. Jų juk nepertikrinsi! Mūsų "aidoblistai" daro didelę klaidą įsitikėję į tas tris raides (I. W. W.). Jie mano, kad tos raidės juos išmokinys visko...
P. Pranašas.

SO. OMAHA, NEB.

Gegužės 7 d. čia surengta (kiemo? Red) vakaras. Vietos mėgėjai vaidino "Užkerėtą Jackų" ir "Mulkinę ir mulkintojus." Lošimas pavyko ir vidutiniškai.

Po lošimo padeklamuota kelios deklamacijos, — gana vykusiai. Žmonių, kaip del tokios neskaitytlingos lietuvių kolonijos, kokia yra So. Omaha, atsilankė vidutiniškai. Galima sakyti, kad vakaras pilnai pavyko; rengėjams regis, liks apie \$50.00 pelno.
Vingenundas.

SPRINGFIELD, ILL.

Ir Springfieldo "vyčiai" nori pasižymėti. Suagituoti savo dvasiško "apiekuono" jie bando kenkti pažangioms vietos draugijoms. Ana, 29 d. balandžio Vienybės Lietuvių draugija parengė balių. "Vyčiai" norėdami pakenkti kalbamai draugijai, parengė kokias ten "vakaruškas". Ypač tie narsieji lietuvi "kareiviai" dėjo visas savo silpnas pastangas, kad atkalbintus nuo to baltiaus vietinės lietuvių... Kai-kurias jie kone pri-varta tempė į savo vakaruškas! Tai, vadinasi, artymo meilė, kovojimas už "lietuviystę" ir tt.

Kas keisčiausia, vietinės "vyčių" kuopos komendantu yra tulas ex-socialistas. Mat, kuomet jis priklausė socialistų kuopoje, tai kuopos draugai neduodavo jam pilnos "autonomijos"! Dabar, suprantama, jis turi tą "autonomiją" — buti nuolankiu Springfieldo dvasiškojo "apiekuono" pakaliku.

"Vyčių" agitacija tečiaus neturėjo lauktųjų pasekmių. Vienybės Lietuvių balius pasisekė kuopuikiauusia. Reikia tikėtis, kad draugija turės nemažą pelno.

Darbai Springfielde mažėja, kasyklose dirbama vos tris dienas į savaitę; kaikiurias net visai uždaro "neaprybuotam laikui" Tuo budu daugelis veikių mūsų miesto lietuvių išvažinėja. kitur — daugiausia į Chicagą — jieskotų darbo. Nuo to nemaža nukenčia viešasai mūsų reikalas: draugijų veikimas povaliai pradeda apmirti... Ar ilgai taip bus, kol kas negalima pasakyti. Pagyvensime — pamatysime.
Jaunas Vaikas.

KEWANEE, ILL.

"Naujienu" nr. 111 Socialistas "kritikuoja" mano atsisaukimą nr. 105. Šiuo sykiu jis kaip įnyndamas nori iškelkti Petrą ir padangę. Štai ką jisai sako: "Aš, suprantama, nē nenoriu puošti drg. V. Petrą ir p. Punio, ar kito jam panašaus plunksnomis nors T. Punis ir kaip dar didžiutuosi jomis." Girdi, visi juk žino kad "vyčio" plunksnos mažai garbės... Aš juk ir nesakiau, kad puošiasi mano plunksnomis; aš, ir kitas, L. D. L. D. 30 kp. nariai nenorime, kad V. Petrą išmestų iš kitų plunksnomis.

Toliaus Socialistas ginasi, buk jis nesakęs, jogei V. Petrą išmestų iš kuopa sutvėrė. Bet kagi reiškia tas jo žodis "stojosi kunu." Argi Socialistas mano, kad V. Petrą išmestų turėti tokia gale, kaip kadaise Jehova, kuris tarė: "tesiranda šviesa" ir tt?...

V. Petrą išmestų netik aš negirdėjau, bet ir kiti. Kas-gi jų galėjo girdėti, kad jos visai nebuvo.

Kada K. Valančiūnas atsisakė, tai kuopa buvo dar nesutvėrta (?)

Pasakymas, kad kuopa sutvėrė iš 13 narių, nors ir nėra "grieku", bet vistiek to nereikia.

Dar syki atkartuju, kad V. Petrą išmestų nei sykiu nebuvo L. D. L. D. 36 kuopos susirinkime. Kaip tvėrėsi kuopa, tai tapo pavadinatas ir V. Petrą, bet jisai atsisakė: "eik tu sau, kad nori!" Paskui betgi atėjo, ale susirinkimas buvo užbaigtas ir kaikiurie nariai jau buvo išvaikščioje. 50c V. Petrą išmestų davė ne man, bet išrinktam komitetui. Jei komitetas jo paliepimo nepaklausė ir parsitraukė knygu iš "Kovos", tai ne mano kaltė. Pirma, negu pirmesti kam-nors prastą atmintį, Socialistas turėtų dalyką gerai išsitišti ir tada žmonėms pranešti. Ar drg. K. V. patinka mano "komplimentai", ar ne, bet mano pereiga pranešti tikrą dalyką stovį.
T. Punis.

MILWAUKEE, WIS.

Rubsiuvių Streikas.

Jau antra savaitė kaip streikuoja Milwaukee rubsiuviai. Kada pasibaigs toji kova, kol-kas negalima pasakyti. Darb-daviai vartoja labai purvinus įrankius sulaužymui darbininkų streiko. Pavyzdžiui, "C" dirbtuvės bosas vaikšto ir skleidžia tarpe darbininkų paskalus, kad streikas jau senai užbaigta. Girdi, jie turj pakalbinai darbinin-

kų ir tt. Unija tečiaus nepaisė ano boso pasigymimų nutarė tęsti kovą. Prie dirbtuvės pasijusta keletas pikietuotojų. Tuoj po to geltonoji kapitalistų spauda pradėjo visa gerkle šaukti, kad streikininkai esą primušę daug ramių darbininkų (suprask, streiklauczių) ir tt. Kapitalistiškieji laikraščiai tai daro tikslu pažeminti drg. D. W. Honan'ą — Milwaukee mayorą.

Beto Milwaukee streikininkams nemaža padeda drg. L. Kryzcikis. Tik gaila, kad raudasi keletas lietuvių, kurie nesigėdi užimt streikuojančių darbininkų vietas. Gėda!

Siomis dienomis čia atvyko iš Chicagos trys darbininkų organizatoriai. Manoma, kad jiems pavyks suorganizuoti garbarnės darbininkus. Pirmas susirinkimas buvo suaukta 12 d. gegužės. Kalbėjo drg. L. Kryzcikis. Jo kalba susirinkusiems, matoma, patiko. Unijon įstojo nemaža narių.

Darbininkai, organizuokimės! Proletaro Sunus.

ROCKFORD, ILL.

Gegužės 13 d. Kanklių choras ir L. S. J. Ratelis parengė šeimynišką vakarėlį. Vakarėlis buvo nepaprastai smagus. Programas atsidarė su šokiais. Gi nuo 9 val. vakaro pradėta visa eilė dainų, deklamacijų ir monologų. Pirmiausia L. S. J. Ratelio choras padainavo francuzų marselietę ir tėvynainių hymną. Dainavo labai puikiai. Antras dainavo vietinis Kanklių choras. Jo dainos buvo taip jau puikios.

Visko, suprantama, čia negalima paminėti. Užteks tečiaus pasakius, kad vakaras padarė nemažą įspūdį susirinkusius. Daugelį girdėjau šnekučiuojantį: "į tokį vakarėlį tai bent verta atsilankyti."

Visgi, mano nuomone, kun. Smito ir kunigo gospadinės bent šiame vakarėlyje nereikėjo rodyti... Jaunimas privalo įsiekoti kitokių vaizdų. Bet tai mažmožis.

Pasilinksiminimas tęsėsi iki 3 val. ryto. Visą tą laiką svečiai buvo kuogeriausiai upe.
Mergina Mylis.

AMSTERDAM, N. Y.

Mūsų dvasiškojo apiekuono paskelbtasai "ultimatumui" laikas jau išsibaigė. Taigi prasidėjo karė. Kol-kas svarbesnių susirėmimų dar nebūta. "Apiekunas" tenkinasi vien daliniais užpuolimais: "neikite pas tuos, kurie pardinėja bedievišką gazieta "Naujienas", nepirkite nuo jų jokių reikmenų" ir tt. Manoma, kad tie dalimi užpuolimai išsivystys į generalų mušį.

Pirmoji "apiekuono" ataka buvo taikoma į jo paties zakrastjoną ir vargonininką. Tiedu, vargšai, turėjo aplesti senasias pozicijas — t. y. atstatyta iš darbo. Nežinia tik, kaip bus su gospadinėmis: ar ir jas išbombarduos... Neabejojame, kad moters moka geriau prisitaikinti prie "aplinkybių"... Rasi ir pasi-lieks. Bet zakrastjionas ir vargonininkas nelabai gailisi senųjų pozicijų. Sako, jos neturėję didelės "militarės" vertės. Jie, girdi, nē nebandysią atsiimti jas. Tai esą tkras... kalėjimas!

Pradžioje, suprantama, aš netikėjau jiems. Bet kuomet jie pasakė, kad apgynimui savo pozicijų jie turėje netik aptarnauti bažnyčiai, klebonijai ir staldai, jiems esą reikėjo eiti ir akmenų dirbtuvėn — aš jtikėjau. Mat mūsų "apiekuonas" turi akmenų dirbtuve, kurioje dirba visi didesnieji "pakutninkai". Atsimenu, syki ir aš pats buvau patekęs į tą žemišką "čyščių".

Tasai "čyščius" yra reikalingas tam, kad pastačius naują bažnytelę. Mat dvasiškaisai biznis taip išsiplėtojo, kad vienoje esą jokiū budu negalima tilpti. Ne abejoju, kad bažnytelė bus pastatyta. Mūsų žmonės mat

juo labiau "apiekuonas" barasi (kit' sako: koliojasi), tuo jie duosnesni "dievui ant garbės"... Beto "dykūnų" pas mus įvales. Jiems tik reikia mostelt "šventu pirštu" — ir kaip bematant turėšime naują bažnytelę. Na, o iš to "apiekuonas" galės turėti "fain" binį. Mes?... Nesime "dešimtukus" ir klausysimės jo didžiai enatlyvų pamokslų apie "istvirkėlius", "bedievius", "par-mazonus", "šliuhtarnius", "ciclistus", "gyvilius" ir visą eilę kitų.

Tai, vadinasi, bus ir "dievui ant garbės", ir mums "ant sveikatės"...

YOUNGSTOWN, O.

Marguminai.

Youngstown'o ir Cleveland'o federalė policija čia susekė "didelį suokalbį", butent išdinamituo-t Wm. Tod. Co., amunicijos dirbtuves.

To "didelio suokalbio" sugalvotoju yra tulas suvokietėjis lenkas — J. Swierz. Jis buk parašęs laiską Dr. Ernest Ludwig'ui — Austrijos konsului, Cleveland'e, kad esą reikia vardan "tėvynės meilės" išnešti į padangę tą dirbtuvę. Žinoma, jeigu jam bus atlyginta už tą patriotišką darbą bent \$25,000 dol.

Austrijos konsulis vietoj patarnauti savo tėvynei, ešes ir išdavęs jį Cleveland'o federalėi policijai. Pastaroji, sakoma natarus pakviesti J. Swierz'ą į Cleveland'ą aptarimui ano suokalbio.

J. Swierz'as pasitikėdamas savo "tautiečiu" vyksta į Cleveland'ą, kur gauna "draugą" De Woody ir abudu grįžta Youngstown'an įvykinti užmanimą.

J. Swierz su De Woody per 4 dienas "plėnavo": kur gaut di-namito, kur padėt ir kada išploduot. Visą laiką Youngstown'o policijos viršininkai žinojo apie tą didelį "plot". Kada tapo nupirktas dinamitas ir sukistas apie dirbtuve, reikėjo tik eksploduot — seredoje 7:30 vakare suokalbininkai tapo suares-tuoti.

Kyla klausimas: ar ištikro tas suokalbis būtų įvykintas, jeigu Austrijos Consulis nebūtų išdavęs federalėi valdžiai tą suokalbininką? Manome, kad ne. Prisižūrėjus J. Swierz'ą negalima tikėti, kad jis vienas būtų įvykinęs tą baisų "plėną." Vieną, jokiū budu ne galima prielit prie tos dirbtuvės, nes aplinkui apšviesta, liampomis. Antra, eksploduojamų medegų niekur be paludyjimo neduodama.

Greičiau tą "didelį suokalbį" surengė pati policija ir jų agentai ypatoje, "nobody home" ien-ko.

Kitas dalykas,—detektyvas De Woody prasarė, kad J. Swierz nenorėjo atlikti tą darbą, kolei nebus užmokėta už jį.

Aišku, kad tas suokalbis nieku budu nebūtų galėjęs įvykti atsi-sakius Austrijos konsului apmokėti "suokalbininkui" už "džia-bą".

Dabar jie didžiujosi, kad prapulė tą žmogeli. Tai vis vaisius šiandieninės tvarkos.

Utarninke, gegužės 9 d. tapo pašautas lietuvis Petras Muža ant New York Central geležinke lio.

Buvo šitaip: Petras Muža su kitu lietuviu išėjo vakare pažūrēt prie dirbtuvės, ar daug joje dirba skebų. Mat jie streikavo Y. T. C. Co.; apie 8 val. vakare jiedu grįžo New York'o geležinkelio bėgiais, kaip pasak jo draugo, jiems buvo paprasta. Beimant link namų juos pasitinka du nežinomi žmonės ir pradeda klausinėti, kur čia būtų galima gaut "freit karį". Pasakyta, kad ant stoties. Nepažįstamieji "ponai" atsakė, kad ten reikia pinigų, bet jie nori dykai... P. Muža atsakęs, kad jis nieko nežinąs apie tokius daly-

kus. Tada nepažįstamieji užklausė, "kas jūs per vienį?" P. Muža ir jo drg. atsakė, kad streikeriai iš Y. T. C. Co. Sulig tuo pasakymu nepažįstamieji (jū buta detektyvų) puolėsi prie jų. P. Muža pasileidęs bėgti. Detektivas vytiš šaudydams iš revolverio. Antrą lietuvių iš detektyvo nagų paliuovavo tulas anglas, sakydamas, kad jis pažįstas tą žmogų. Sis parėjo išsigandęs ir niekam nieko nesakęs. Tik antrytojus, kada P. Muža tapo atrastas šale geležinkelio negyvas, jis pradėjo pasakot, kad P. Muža nušovęs detektyvas.

Tą pačią dien detektyvas Hoffman pribuvo į policijos stotį ir pasisakė, kad jis nušovęs "bomą", ir tai — "netyčia". Girdi susiėmus į glėbius ir apvirtus ant žemės, revolveris išsišovęs. Po to P. Muža nubėgęs.

Bet P. Muža kunas parodo visai ką kita: tris syk persautas iš užpakalio ir vieną syk per šoną.

Tai kiek žmogaus gyvastis apeina tiems šunims! Baisu ir pamanyti. Kada žmonės privers kapitalistų žunis skaityti juos lygiais sau žmonėms?

Kaip girdėjau, vėlionis Petras Muža turis apie Pittsburg'ą du broliu, ir daugiau genčių. Patartina broliams kreipties į Rusijos konsulį ir užvesti bylą su New York Central geležinkelio.

Petras Muža buvo gero apsiemimo žmogus. Youngstowne jis prigulėjo Sv. Juozapo draugijoje ir Sheet Metal Workers' Alliance. Tos dvi draugijos jį ir palaiddo. Beto pastaroji, kaip girdėjau žada užvesti bylą už jos nario užmušimą su N. Y. C. R. kompanija.

Kad girdėjau, kad vėlionis prigulėjęs kur tai Pittsburgh'e ar Bradock'e prie dviejų draugių. Vėlionis pavėjo iš Kauno red., Pan pavieto, Pasvalio vals., Pasvitinio parap. (?)

Lai buna jam lengva ši "laisva" žemelė.

Dar tebestreikuoja apie 3,000 mašinstų; ir apie 5,000 kitokių amatų darbininkų.

Penkos dirbtuvės stovi uždarytos. 14 d. čio mėn. sueis pas-kutinė diena, kurioje kompanija Y. S. & T. C. turės atsakyti į darbininkų reikalavimus. Darbininkai reikalauja 8 val. darbo ir pripažinimo unijos.

Y. S. & T. Co. dirba apie 8,000 darbininkų.

Gegužės 11 d. čia atvyko Fred C. Croxton ir George F. Miles, valstijos taikintojai. Pirma jie žada ištirti dalykų stovį ir pas-kui vest Youngstown'o mašinstus prie derybų.

Fred C. Croxton čia jau taikė vieną syk. Buvo tai sausio mėnesyje 1916 m., t. y. po tų didžiųjų riaušių E. Youngstown'e.
J. S. Mka.

MELROSE PARK, ILL.

Šiame miestelyje randasi The National Malleable Casting kompanijos plieno liejykla. Joje daugiausia dirba lietuviai ir rusai. Pastaruoju laiku kompanija pradėjo gabenti darbą iš kinių pradėjo gabenti darbą iš kitų tos pačios kompanijos dirbtuvių, kurios apimtos streiku. Darbininkai pradeda nerimauti. Sakoma, jeigu kompanija liepsianti dirbti svetimų dirbtuvių darbą, darbininkai sustreikuosią.

Darbininkai, laikykimės vienybės! Kapitalistams tarnauja kongresas, legislaturos, karės ir policijos departamentai. O mums, darbininkams, niekas nepadaeda. Todel švenčiausia mūsų prideryste yra juo tvirčiau susivienyti prieš bendrąjį mūsų priešą. Kuomet tarpe mūsų bus sutarimas ir vienybė, tai ankščiau ar vėliau mūsų išnaudotojai turės nusilenkti prieš darbo žmonių reikalavimus.
Darbininkų Draugas.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published daily by Lithuanian News Publishing Company. Address: 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone CA 541 1806.
Entered as second-class matter March 7, 1914, at the Post office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.
Terms of subscription:
By Chicago, by carriers, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$5.00.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje.
Čina iš Chicago kasdien.
Laidžia Naujienų Bendrovė.
Prenumeratos kainos:
Chicago — per išnešiojimus 12 centų savaitėje. Pachtu siunčiant, Chicagoje metais \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metais \$5.00
Pusei metų \$3.00
Tryms mėnesiams \$1.75
Oviem mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00

Redaktorių matyti galima tikta! nuo 5 iki 5:30 val. vakare.

Redakcijos Straipsniai

"KRIKŠČIONYBĖS TRUŠTAS."

Krikščionybės truštas! Idomu, ar ne? Ligi šiam laikui mes žinojome tik apie pramonikų trustus, kaip plieno trustas, anglų trustas, miltų trustas, tabako trustas, ir visokius kitus piniguočių trustus. Taigi kapitalistų sumokslus tikslu išnaudoti visuomenę, laikyti pavergime darbininkų klėsą, kad juo daugiau ir daugiau prisipylus savo kiaurus kišenių žmonių turtu.

O štai ir trustas visai kitoj dirvoj. Bažnyčių trustas! Sumanymas jau paduotas ir parmatas. O sumanytojas... na, ne kas kitas, kaip vienas didžiausių kapitalistų, sumus didžiausiojo trusto — Standard Oil Co. — galvos, John D. Rockefeller.

Tasai John D. Rockefeller jaunesnysai, atsilankęs tarptautinėn Krikščionių Jaunomenės Asociacijos (Young Men's Christian Association) konvencijon, Clevelande, perėitį panedėlį išdrožė saunų pamokslą. Jis stipriais žodžiais išbarė kunigus ir krikščionis biznieriū už jų apsielidimą, neveiklumą krikščionybės dirvoj ir, pagaliaus, apreiškė, kad krikščionybės dalykai tegalima esą pataisyti tik sutvėrus "krikščionybės trustą." Ponas Rockefelleris turi ir plėnā tam trustui išdirbės, ir čia jį pristatė. Jo plėnas toks: Reikia, girdi, visųpirmiausia paskirti specialj vyriausią tarptautinį sekretoriū, kuris visų darbų vestų ir tvarkytų. Tas vyriausias sekretorius susiras ir nuskirs sekretoriais kiekvienam valsčiui gabiausis žmones vietos reikalams vesti. Tie vietos sekretoriai organizuos komitetus iš veikliausių žmonių, reprezentuojančių visa vietos bažnyčias ir titybas, o komitetai atliks visą reikalingąjį darbą. Tuo būdu busis nuosakiai ir tiksliai vedamas krikščionybės darbas.

Krikščionybės darbas! Ko tasai, pasižymėjęs jau Colorados kasyklų darbininkų streiko metu, ponas Rockefelleris susirupinęs krikščionybę? Kokie krikščionybės dalykai jam taisyntini ir koks artimiausias bus jo proponuojamojo "krikščionybės trusto" tikslas? Pasako jis ir tikslą. Bet pasako labai atsargiai ir pridenęs jį pakiliausiu, idealingiausiu žodžiu kruva. Štai:

"Kadangi mes susitinkame su didžiosiomis darbo ir kapitalo problemomis (klausimais), kurios kasdien aikšten iškilja, mes turime, galų gale, aiškiai suprasti, kad jas ant visados ir patenkinamą būdu tegalime

išristi, jeigu visi persiimsime žmonių broliškumo doktriną. Kada žmonės įvairių visuomenės sluoksnių ir padėjimo labiau susieis daiktan, arčiaus kits kitą pažins, jie moksės labiau kits kitą vertinti, moksės gerbti kits kito žmogiškas ypatybes. Beveikiant šalia kits kito bendram reikalui ir bendram krikščionybės tikslui, išnyktū turės asmeninis kits kito neužsitikėjimas, nesikentimas, o ne susipratimai užleis vietą teisybei ir geram norui."

Taigi, ta "teisybė" ir "geras noras" didžiausioje darbo ir kapitalo klausimuose." Tų dalykų — supranta tatau ir Rockefelleris — nėra. Ir jis jų norėti turėti. Bet teisybė ir gerus norus darbo ir kapitalo santykiuose jisai, kaip ir kiekvienas kitas kapitalistas, supranta savaip, negu kad tai supranta darbininkas, juo labiau susipratęs darbininkas. Kapitalisto teisybė yra žinoma: Aš — ponas, tu — bernas. Aš liepiu, tu turi klausyt. Tu man dirbi, o aš tau užmoku tiek, kiek mano malonė. Ir tatau visai krikščioniškai sulig pasakymu: "Kas pono, atiduok ponui!"

Katalikų ir, apskritai, krikščionių bažnyčia visados buvo ir yra stipriausia valdančiųjų klėsų palaikytoja ir rėmėja. Ji yra ir didžiausias kapitalistų klėsos tvarkos ramstis. Rockefelleris tatau juogeriausia žino. Bažnyčia, tarnaudama valdančiajai klėsai, niekadoms neužmiršo pagrąudenti darbo žmonių pamokslu: "dirbk ir melksis!" Bet kadangi šiandien darbininkai vis labiau ir labiau nebesitenkina vien tik darbu ir malda, kuomet jie ima jieskoti jau ir savo teisių, ir jų stačiai reikalauti, tai lokia, anot musų kunigų, "bedievystė" begalo surupino kapitalistas. Tame jie mato bažnyčios apsielidimą, nestropumą palaikyti darbo žmones paklusnume ir nusizėminime. Ir štai kapitalizmo atstovas, Rockefelleris, viešai jiems pasakė, kad taip toliau dalykai nebegali tęsties. Bažnyčia turi daugiau veikti. O kadangi kiekvienos atskiros bažnyčios veikimas nebegali duoti geidžiamųjų pasekmių, tai dalykus pataisyti, rasiit, bus dar galima, jeigu visos krikščioniškųjų titybų bažnyčios susidėtų daiktan, Rockefellerio žodžiais — sudarytų "trustą" ir veiktų bendram tikslui: kapitalizmo tvarkai ir "teisybei" palaikyti! (Pas poną Rockefellerį, žinoma, šitas taip stačiokiškai nepasakytą).

Valio! ponas Rockefelleris! Valio! "krikščionybės trustas"!

Tik, po šimts pypkių, ar ne pervėlai apsižiūrėta. Ar bepaddės ką nors ir Rockefellerio sugalvotas triksas. Darbininkų susipratimas toli jau pažengęs, ir jo žengimo priekyn nebepasivyti nei dagi bažnyčių trustui. Per vėlu!

KLAIDOS ATITAISYMAS.

Vakar straipsnyje "Musų spėkos" per klaidā buvo sustatyta "Socialistų Partijos kandidatas Kirpatrick," kur turėjo būti: "Socialistų Partijos kandidatai Benson ir Kirpatrick."

Gera virėja.

Vyras (ką tik vedęs): — Nugi ką tu čia padarei, širdute? Bulvių košė su rozinkoms!
Jauna pati: — Tai nieko. Spirgučius rasi varškėje.

Baisus pagrumojimas.

Teatro režisorius (atsiliepdamas į publikā, kuri pirmam aktui pasibaigus pradėjo švilpti ir komjos troypti): — Jeigu gerbiama publika tuojau nesiliaus truksmo kelus, tai aš liepsiu pirmąjį aktą išnaujo pakartoti!

APŽVALGA

PARTIZANŲ AGITACIJA.

Nesenai mes šioje vietoje pažymėjome tilpusius "Lietuvoje" tautiškųjų partizanų užsiuolimus ant S.L.A. valdybos ir "Tėvynės" redakcijos už "neutrališkumą." Dabar tokie-pat užsiuolimai atkartota ir kitam tautininkų organe — "Vienybėje L." Tenai rašoma:

Pastaraisiais metais S.L.A. Centro valdyba pasiliko labai "neutrališka," ir net nenatūrališkai neutrališka. Ji pirmiausia atsiskakė nuo S. L. A. duoti L. G. ir A. F. izdo glo-bėją, kaip tas Brooklyno lietuvų seime buvo nutarta prašyti ir kaip tą mielai padarė mūsų didžiausia organizacija, butent T. M. D. Ir tada S. L. A. valdyba motyvavo, kad šitie du fondai esą... "privatiški." Dabar vėl toliau nužengė su atsiskakymu duoti į galiavimą musų srovės pasiuontiniui. Du žingsniai labai dideli. Bet kur jie veda: ar pirmyn, ar atgal? Mums rodos, kad atgal. Mums rodos, ad šitas yra didelis prasi-kaltimas prieš musų Tėvynę.

Musų visuomenę jau senai žino, koks yra "privatiškumas" L. G. ir A. F. Tai yra visai bepartviško visuomenės fondai, kurie netik žodžiais, bet ir darbais šią aiskiausiai praparodė. Juk aukos, Amerikoje per šį fondą surenkamos, buvo siuntinėjamos ne kokioms partijoms, bet visiems nukentėjusiems musų tautos žmonėms, ir nei nepralenkta buvo privatiškų draugijų. Toliaus, Lietuvos Autonomijos Fondas argi gali būti privatišku? Argi ne visos Lietuvos nuo seniausių musų atgimimo metų idealas yra iškovoti Lietuvai liuosybę? Čia šitame klausime sutinka visa Lietuva ir visos partijos. Kokiū būdu S. L. A. Centro valdyba išrado, kad gelbėjimas nukentėjusiu musų žmonių ir kovojimas už autonomiją yra partviškie reikalai?!

Dabar kaslink išvažiavimo musų pasiuntinio Stockholmo konferencijon. "Tėvynė" ramina socialistus, kad jų norai tapo užganėdinti. Socialistai emė rėkti, kad musų pasiuntinis esąs "partijos žmogus," ir kad Stockholmo konferencija busianti "partviška." Socialistai mat viską žino; žino, kad musų pasiuntinis važiuos kaipo "partvišką" žmogus ir kad minėta konferencija bus "partviška." Jie nei faktų nepamata, jau žino, kaip kokie šventi pranašai. Todėl jie užgriežė savo smuiką, o S. L. A. valdyba ir šoka.

Be čionai buvo užgriežta labai falsyvas valcas. Musų pasiuntinys, p. R. Karuza, išsiūstas tapo visai ne kaipo partviškas žmogus, bet kaipo žmogus, kurį tuom tarpū galima buvo rasti norinčių važiuoti ir taip jau tinkamū siūsti. Tą parodo jau ir tas, kad jam įgaliavimai tapo suteikti iš T. M. D. Dr-jos, Lietuvos Autonomijos Fondo ir Amerikos Lietuvių Sandaros. Taigi čia jau ne vienos kokios nors partijos įgaliavimai. Kuomet socialistai griežė savo smuiką, jie šito dar nežinojo. Bet tuom blogiau del S. L. A. valdybos, kuri pasiskubė šokti.

Ir taip toliau, ir taip toliau. "Vienybė L." "valco" melodija, kaip matome, tai gąsdinimas S. L. A. socialistais. Kiek-tėciaus "falsyva" yra šita melodija, tai parodo tas faktas, kad tarpe laikraščiu, griežtai nepritarusių davimui įgaliojimo Karužai nuo S. L. A., buvo ir "Ateitis," vienas oficialių tautiškos partijos (Sandaros) organų. Turi būti labai apkurtusiomis ausimis tie žmonės, kuriuos "Vienybė L." mano užžavėti tokia prasta muzika.

ATEIVYBĖS KLAUSIMU.

Kas būtų, jei po karės, kaip daugelis spėja, sustotų ateivių plaukimas į Suv. Valstijas? Į tą klausimą mėgina atsakyti "Kova" ir rašo:

Amerika, kaip žinoma, po karai ruošiasi tapti pramoninio ir vaizbinio pasaulio ponia. Bet jeigu truks darbininkų, tai savo plačiuosius planus Amerikos kapitalistai nepajiegs pasekmingai vykinti gyvenimam. Tai aplinkybė galės Amerikos kapitalistų priversti gabentis chinų, indusų ir kitų ligšiol neįsileidžiamų tautų darbininkų. "Tikrų amerikonių" skaičius nesidaugina, kai-kur nei mažėja. Jų neretai daugiau išmiršta, negu užgema. Jeigu tai Amerika negalėtų pasigelbėti ateiviais darbininkais, tai trumpu laiku Amerikos rolė pramonijos pasulyje turėtų sumažėti. Amerikos kapitalistai atsidurtų daug-maž panašiam padėjime, kaip Francuzijos buržuazija; Amerikojį prasidėtų pramonijos apsistojimo laikmetis.

Galima dasiprotėti, vienok, kad Amerikos kapitalistai su tokiiu dalyku stoviu nenorės sutikti. Jie pasistengtų, reikalui esant, padaryti įstatą, daleidžiantį Amerikon gabenti ne tiktai chinus, japonus, indus darbininkus, bet net juodukus iš Afrikos. Jėgu jų plėnas, jų viešpativimas pasaulio turgavietėse reikalauš, kaip jie sako, "žemesniųjų tautų" darbininkų, tai jie prisivėję Ameriką tokių darbininkų, visai nepaisydami, kad tie "žemesniųjų tautų" žmonės galės sumaisyti "prakilniausią" amerikonių veislę, ko ligšiol Amerikos patriotai taip bijojo.

SKAITYTOJŲ BALSŲ

(Redakcija neatoko už nuomonės išreikštas šiame skyruije.)

"LABDARIAI."

Aš noriu čia pasakyti keletą žodžių apie daktarų apgarsinimus ir jų "labdaringą" darbą.

Žinoma, laikraščiu už apgarsinimus negalima kaltinti, nes laikraščiai be pinigų negali gyvuoti; gi apgarsinimai neša didžiausį pelną, todėl ir garsinama laikraščiuose visus, kas užmoka už apgarsinimą. Todėl laikraščiuose tankiai garsinasi ir tokie daktarai, kurie vien tik moka iš nesuprantančių žmonių lupli pinigus.

Paimkit kokiū daktaro apgarsinimą, ne mažą — bet didelį apgarsinimą, kur suražytos visos ligos, ir kurios, sakoma tuoj bus išgydytos, ir patį trumpiausį laiką, jei prie tokio ir tokio "specialisto" tuoj atsikreipši. Nėra nė vieno žmogaus, kuris visuomet jaustųsi pilnai sveiku, kad jam kas-nors rekarčiais nepradėtų skaudėti. Žmogus pajutęs, kad ir menkiausį skausmą, tuoj kreipiasi prie "garsojo" "specialisto", kuris nors liga būtų visai nepavojinga (o kartais ir visai ligos nebūna — šiaip paprastas nuovargis, persidirbimas), tuoj atiras pavojingiausią ligą su keisčiausiu užvardžiu, kurios reikšmės žmogus "inoma" nesu-

pranta. Gerai įbauginęs žmogų, daktaras pagaliai apreiškia, kad jis visgi galis jo kančias patengvinti (teisingiaus — kišenių), tik reikia daug pinigų. Žmogus iš baimės užmoka reikalaujamą sumą — ir prasideda gydymas, kuris jokių pasekmių neduoda.

Kitas žmogus, gyvendamas toli ir negalėdamas pasimaityti su tais "specialistais", kurių didžiausi apgarsinimai telpa laikraščiuose, rašo jiems laišką — ir prasideda gydymas per laiškus. Daktaras ant tų pėdų prisiūcūcia bonką mineralio vandens, kurio galionas kainuoja 10c ir atima iš ligoonio kelis dolerius, liepdamas gerti tą vandenį po kelis lašus į dieną. Žinoma, ligoonis nuo tokio "gydymo" nepasveiksta — pasveiksta tik daktaro kišeniū.

Kam reikalingas daktaras, tas neturi žiūrėti į apgarsinimus ar siuntinėti laiškus, bet pasiteiraut pas žmones, kurie pažįsta daktarus ne iš jų apgarsinimų, bet iš praktikos. Beto kiekvienas gydytojas turi matyti ligoonį ir negali gydyti per laiškus.

Tie daktarai, kurie skelbiasi save "specialistais" esant ir duoda didelius apgarsinimus, moka pagaut žmones ant savo meškerės, bet jie niekad negydo žmonių, bet dar labiau susargdina ir pasendina ligā. Už tai kiekvienas skaitytojas ne tik turi šalintis nuo tokių "specialistų" daktarų, bet dar turi perspėti ir kitus žmones, kad ir jie nuo jų šalintųsi.

A. Garbukas.

Pastabos iš šalies

P. Wilsono atvirumas.

"Bet yra kas tai, ką amerikiečiai myli stipriau, kaip taiką. Jie myli tuos principus, kuriais remiasi politiškas jų gyvenimas. "Juk jei randasi dalykas, už kurį šalis turi kariauti ir už kurį turi kauties kiekvienas pilietis, tai — savo pažiūrū užlaikymas." Taip kalbėjo p. Wilsonas tarpe tų pramoninkų, kur geidžia karės.

Ir pats Wilsono karės geidžia. Juk nedykai jis buržuazijos atstovas.

Amerikos buržuazija myli tuos principus, kur remia politišką jų gyvenimą. Ji myli tuos principus, nes tie principai duoda didelį pelną. Tie principai reikalauja plinti Amerikos tavorams rinką. Ir Amerikos valdžia, kaipo savo krašto buržuazijos globėja, nesigailės darbininkų kraujo, kada Amerikos buržuazijos principai susidurs su kokio nors kito krašto buržuazijos principais. Ir Amerikos darbininkai, jei bus kvaili, eis kaip avinai ginti buržuazijos principū.

Buržuazija smarkiai prisirušus prie savo pažiūrū, kurias rupinas užlaikyti ir ginti, nes tos pažiūros jai labai brangios. Juk jos liečiasi viešpatavimo savo krašte ir išlaukiniuose rinkose. Jei kas nors grasys toms pažiūroms, tai buržuazija nepasigailės nei savo šalies, nei darbininkų kraujo ir surengs skerdynę. Ir kiekvienas pilietis, jei jis neburžujus, turės kauties, o jei jis buržujus — tai auksą kraus.

Nors ir gana aiškus pono Wilsono žodžiai, bet — Amerikos darbininkų daugelis po senovei parsiduos demokratams ar republikonams, kad rėmus jų kandidatus, kad rinkus savo priešus, — to bent reikalauja tų darbininkų akulamas.

NEBUTI DALYKAI.

"Berlinas, sausio 29. — Lietuvos ir Baltgudijos miestuose esą buvo žydų pogromai.

Skerdynėse dalyvavė ir kareiviai."

Kada Anglijos patriotai prirašė nebutū dalykų apie vokiečių darbus Lietuvoj, kur vokiečiai išžudė daugiau žmonių, kaip jų tenai gyventa, kur vokiečiai sunaikinę didesnius plotus žemės, kaip jos buta, tai "N." neišken-tėjo nepažymėję tos nesąmonės. Bet kada Vokietijos patriotai, norėdami įkasti rusams, parašė apie žydų pogromus Lietuvoj, tai "N." nepadarė jokio tėtėmimo, nors dabar, kada visa Lietuva vokiečių užimta, rusai pogromščikai ir prie didžiausio savo noro nebegali pogromų daryti Lietuvos miesteliuose. Bet gal, —

Vokiečių valdžia tyčioms pasikvietė pogromščikū iš Rusijos, kad tie žydus skerstų.

O koki gi kareiviai buvo?

Juk ir juos galima pasikviesti... Vienok, gal, kas pasakys, —tai nebūti dalykai...

Aš tame nekaltas.

Z—a

SKEVELDROS

GOOD BYE!

Good bye, sezone vakarų — Teatru, koncertų ir balių — Tabako dūmų, troškių saliu: — Atėjo dienos piknikų!

Bergždžias Darbas.

Radau "Lietuvoj" ilgā ilgā straipsni. Pasirašo: Buves Socialistas. Manau: A—a, naujas atsvirtes paklydėlis daro smertelinių griekų išpažintį. Indomu, indomu. Pasiskaitysiu. Skaitau skaitau, skaitau skaitau — vis dar tik įžanga. Pabaigiau. Jau-čiaus apsyvylęs. Vietoj klupančio prie spavednyčios atsivertusto socialisto persistatė man paprasčių paprasčiausias vaizdelis: Naktis. Mėnulis augštai augštai šviečia. O šunelis tupi, žvalgosi į jį, ir viauksi viauksi.

Daugiau tokių poetų!

Tiesą, it paparčio žiedā. Neburasai nei su bėda. Bi tik pikta darba tēsti, Daugel mėgsta pasivēsti; Kiek jau besugebē kovoja, Dergia dorā ir meluoja.

Taip gieda vienas "Draugo" poetas. Ar šias savo eiles poetas dedikuoja Teologijos Doktorui, ar pačiam "Draugui", ar Juozapininkų Broctvos Primusui Fabijonui, ar pagalios, visai traicei sykiu, man nerupi. Kas man rupi, tai patsai poeto tvėrinys: kas jo eilių gražumėlis, kas jo minčių gilumėlis. Visas sielos veltšmercas išgiedota. Skaitai ir dusauji:

Švents Povylai, mokytojau, Klausyk dušios, kaip raudoja!

Du tolygiu bizniu.

"Ir atskaitų negalit gaut iš bažnyčios nuo kunigo, kaip jūs negaunat atskaitų iš salionu" — pasakė per pamokslā kunigas T. Žilinskas savo parapijonams. (Žr. "Ateitis", nr. 54).

Komplimentai.

Petrogrado "Naujoji Lietuva", pacitavus bostoniškės "Ateities" straipsnio apie Europos lietuvių srovių santykius, užreiškia:

"Tai liudija, kad pažangioji Amerikos lietuvių visuomenė maža teturi informacijų apie tai, kas pas mus dedasi."

Bostoniškė "Ateitis", pacitavus Petrogrado "Naujosios Lietuvos" straipsnio apie Amerikos lietuvių santykius, užreiškia: "Šita ištrauka parodo, kaip europiečiai nesiorientuoja Amerikos lietuvių santykiuose."

Pabraiža.

Redakcijos Atsakymai

A. R. R. Žinute negalime pasinaudoti, neindomi.

MUSŲ DRAUGIJOS

VERTA PAGALVOT.

Chicago lietuvų socialistų judėjimas jau nebejaunas. Už savęs jis turi ilgą 10—15 metų organizatyvio darbo praktiką. Verta todėl pažvelgti atgal ir pasiklaust: ar toli mes nuėjome, daug nuveikėme mūsų organizacijos budavojime? Jei pasirodys, kad tasai mūsų darbas buvo negaunamas, — tai del kokių priežasčių? Suraskime jas ir galvokime, kaip visa tai prašalinti. Mes, socialistai, nesame kokios nors sektos pasekėja, neprisišaukime jokių dogmų. Mes visuomet tvirtiname, kad gyvenimas nestovi ant vienos, jogei jis tolydyd keičiasi, ieško naujų, tinkamesnių savo laikui, formų. Žodžiu, mes sakome, kad žmonija progresuoja. Jei taip, tai savaimi aišku, kad ir mūsų organizatyvis darbas nėra išemimu iš tos taisyklės. Ir jis žinomame laike ir vietoje išsireiškia tam tikroje formoje. Šioje vietoje noriu pakalbėti apie vidurinius mūsų organizacijos reikalus — dabartinę mūsų organizavimosi formą — kuopas. Kaip žinia, iki šiol Chicagoje ir jos priemiesčiuose randausi 7 liet. socialistų kuopos. Seniausiomis liet. soc. kuopomis Chicagoje reikia skaičiuoti 4,22, 37 ir 81. Visose Chicago kuopose pastaruoju metu priskaitoma apie 200 narių. Padalinus tą skaitlinę į 7 dalis gausime: keturiose kuopose po 29 narius, trijose po — 28 (žinoma, čia tik palyginimas). Taigi, pasirodo, kad mūsų spēkos labai išsklaidytos. Išeikvojama nepaprastai daug energijos, laiko ir turto.

Imsim pavydį. Septynios Chicago liet. soc. kuopos kas metai išrenka sau po septynis raštininkus, organizatorius, kasininkus, turto raštininkus ir deivynias galybes komisijų bei komistų. Atskaitant pastarąsias, mes turime jau 28 žmones vien tik kuopų valdybose. Kiekviena kuopa į metus atlaiko mažiausia 12 susirinkimų, kuriuose svarstoma vien „technišką“ organizacijos reikalą. Jeigu prie to skaičiaus mes pridėsime ir nepaprastuosius susirinkimus, — mažiausia visų turėsime 15 susirinkimų į metus. Padauginę kime tą skaitlinę septyniais sykiais. Pasirodys, kad septynios Chicago liet. socialistų kuopos laiko 105 susirinkimus į metus, arba kas savaitę du susirinkimai! Nesvietiškas veiklumas, ar ne? Čia, žinoma, aš neprisišaukčiau įvairių pašėpinių draugijų, kuriose dalyvauja ir veikia veik kiekvienas Chicago socialistas.

Pasirodo, kad mes, chicagiečiai, visai nebrangiam laiko, o dar labiau tiesiog be jokio atsižvelgimo eikvojamos energijos. Laikytį vienų metų apie šimtą suvirš susirinkimų, kuriuose tariama, kaip jau minėjau, tik butinieji, bėgantys mūsų organizacijos reikalai: referendumai, įnešimai, parėnimai, baliai, piknikai ir, — juk tai ne tik juokiniga, bet tiesiog nesuprantama... Mes stebimės, kodėl mūsų organizacija (kalbu apie Chicago) taip povaliai auga, — dažnai net mažėja, — kodėl vidutinis mūsų draugų išsilavinimas toks menkas. Išmetinėjame viens antram, siunčiam neuzsitarntautų „komplementų“ inteligentams už neveiklumą, bet kad mes patįs vietoj tvirto koncentruoto organizacijos darbo sutveriamo tuzinus mažų atskalių, teisingiau sakant, varome savotišką kuopinio „patriotizmo“ darbą, — to mes nematome. Dar-gi, jei kuris iš mūsų prisimena apie tai, suteikiame jam porciją pašaipos, ir vėl kalbame, ginčijamės apie pakėlimą savo organizacijos, at-

gaivinimą tos ar kitos kuopos, kuri, netekusi veiklesnių narių, krinka. Taip — be pabaigos. Mums, chicagiečiams, prisieina ne tik stebėtis, bet tiesiog rausti, matant, kad kitose, mažesnėse kolonijose, mūsų draugai socialistai sutvarkę savo organizatyvį darbą kur kas geriau, negu mes. Jie, jei jau neturi savo nuosavių svetainių, tai bent mažiausia turi persisamdę jas ant mėnesio, metų ar daugiau. Ten jie laiko savo susirinkimus, lavinimosi vakarus, pasilinksminimus ir tt. Imkime, pavyzdžiui, kad ir patį So. Bostoną. (šiuos žodžius rašančiam teko atlankyti jį 1913 metais.) Bostoniečiai turi pasisamdę gana ruimingą ir parankią svetainę. Moka už ją, jei neklystu, apie 25 dolerius į mėnesį. Ten laikoma kuopos susirinkimai, lavinimosi vakarai, paskaitos, koncertai ir tt. Bostoniečiai man pasakojo, kad svetainė jiems apsimokanti ven iš tų parengimų. Bet svarbiausia, kad draugai bostoniečiai turi joje, jei taip galima išsirekšti, savo „kultūrinį centrą.“ Visas liuosasias nuo darbo valandas jie dažniausia praleidžia „socialistų svetainėje.“ Susirinkę ten, jie kalbasi, ginčijasi apie tą ar kitą organizacijoje iškilusi klausimą. Gal daugelyje atvejų tie jų ginčai yra netikslingi, bet, reikia pripažinti, jie visgi atneša naudos. Silpnesnieji kuopos nariai iš jų įgauna šokią-tokią nuovoką apie organizaciją bei jos tolimesnius uždavinius. Užtat ir susirinkimuose ten dalyvauja mažne visi kuopos nariai. Iškilus kokiam klausimui, kalba ne tik t. v. „inteligentai“, bet ir paprastieji, t. y. „mažiukai“. Tuo budu susirinkimas pasidaro gyvesniu ir indomesniu.

Bet mes, chicagiečiai, — man sarmata prisipažinti — savo susirinkimus laikome tankiausia smuklinėse „salėse“, kurių sienos nutėpliota įvairiomis blevyzgomis... O beto, ir patįs mūsų susirinkimai tokie „negyvi“, nuobodūs — tarytum lavonų kambaryje... Susirenka 10—20 tylinčių narių, kuriais komanduoja vienas ar du „inteligentai“, prasičukai gi pasiklause, patylėję — užsimokėję nario mokestį, dūlina namo. Ir vėl laukiama kito tokio pat „negyvo“ susirinkimo...

Dešimties metų praktika mus, chicagiečius, mažai pamokino. Tiesa, mes, taip sakant, „apsitrynėme“; išmokome vesti savo susirinkimus sulgi „parlamentariskos tvarkos.“ Bet daugiau — kuog-daugiau mes galime pasigirti? Į tai atsakykite jus: tarpe „šių dienų“ ir 6—7 metų atgal nėra veik jokio skirtumo.

Tiesa, sutvėrėme arti tuzino kuopų, bet didelę didžiama narių mes išvarėme laukan! Tai, vadinas, visas mūsų progresas. Beje, mes juk įsteigėme savo dienraštį, pastatėme jį taip, kad prieš jį nusiima keures ne tik bankieriai, bet ir pats neprastauburnis „metodologijos daktaras“ — Maliauskas. Tatai liudija, kad pas mus yra spēkų. Bet mes užmirštame savo organizaciją, ant kurios juk privalo rymoti visas mūsų pasisekimas. Ir ne be pamato mūsų priešai dabar prikaišoja mums. — Savo organizacijos darbe iki šiol mes nekalbėjome apie sukoncentravimą, suvienijimą visų Chicago lietuvų socialistų spēkų, bet atpenč — skaidėme jas! Tvėrėme naujas kuopas, gaiviname senasias, o savęs lavinimuisi, stiprinimui mūsų organizacijos interkės minioje mums nelikdavo laiko. Veiklesnieji mūsų kuopų nariai taip apkrauti devyniomis galybėmis paprasčiausių kuopos reikalų-reikalėlių, jo-

gei jiems nelieka nė kada atsistoditi. Prie tinkamesnio susitvarkymo tas darbas galėtų butį septyniais sykiais sumažintas.

—O—
Aš sakiau, kad mes, socialistai, neesame sektantai, nepripažįstame jokių amžinių dogmų. Tame su manim sutiks kiekvienas. Bet jeigu aš pasakyčiau, kad chicagiečiai turi susivienyti, padarant iš visų kuopų vieną — ar daugelis sutiks? Ar tą suvienyto darbo idėją nenustelbs mūsų kuopinis „patriotizmas“?... Spėliot esu nelinkęs. Tai geriausia parodyš pats veikimas, —ateitis. Aš noriu pasakyti tiek, kad chicagiečiams jau senai reikėjo susivienyti. Jeigu jie būtų susivieniję, tai šiandien mums nereiktų guosties stoka gerų ir išsilavinusių darbininkų-agitorių. Mums nebūtų jokio reikalo bastyties po smuklines „sales“, bet turėtume jei jau ne nuosavią, tai bent pasamdytą nuolatinę svetainę, kurioje be susirinkimų mes galėtume įsisteigt ir savo socialistišką mokyklą, ir tt. Apie tai tečiaus pakalbėsimė kitą sykį.

Genių Dėdė.

RAGINA PRIE SUVAŽIAVIMO.

„Laisvės“ nr. 37 drgė. K. Petrikienė išreiškia tą nuomonę, kad šiais metais reiktų susaukt Lietuvii Moterų Progresyviškojo Susivienijimo suvažiavimą. Pasak rašytojos, iki šiol lietuvės darbininkės dar neturėjo savo suvažiavimo. Tiesa, 1908 metais buvo susaukta lietuvii moterų suvažiavimas. Jo iniciatorė buvus Moterų Apšvietos Draugija. Suvažiavime tečiaus dalyvavę daugiausia pasiturintiesi moters. Suprantama, jų skambūs ir daug žadantįs apžadai seime tapo užmiršti sykiu su užbaigimu paties seimo.

Tesa, „po tam susivažiavimui susitvėrė kelios kuopelės, bet ir tos neilgai gyvavo. Rodosi, daugiausia energijos turėjo pirmą kuopa Brooklyne, kuri per ilgą laiką vos-nevos gyvavo. Kartais, kaip pasakoja pirmos kuopos draugės, tai net ir jos buvo pradėję abejoti, ar bus galima kada nors sujudinti moteris prie veikimo.“

Pagalios lietuvės darbininkės povaliai ėmė nubusti. Ilgainiui jos įsitinko, kad jų, kaip darbininkių, reikalais nesirūpins niekas kitas, kaip tik jos pačios. Imtasi darbo. Ir „dabar jau mes matome, kad tarpe mūsų moterų judėjimas didesnis ir to judėjimo pradžia yra pastatyta ant gerų pamatų. Tik turime dirbti toliau. Matome, kaip prie tų kelių draugii, kurios palaikė pirmąją kuopą, atsirado daugiau ir dabar galime pasidžiaugti, kad jau turime net 18 kuopų, suviršum 300 narių ir matom, kaip mūsų Susivienijimo draugės yra pilnos energijos, pilnos pasišventimo dirbti del ateities.“

Autorė todėl pataria nepaisyti anų suvažiavimų (ji mini ir lietuvii moterų suvažiavimą Lietuvoje 1907 metais) ir rupintis busimo suvažiavimo reikalais. Susivienijimo narės esą neprivalo manyti, kad ir šis suvažiavimas atneš tiek naudos, kaip anie du suvažiavimai. Ji sako, kad jeigu „šiais metais įvyktų L. M. P. S. A. susivažiavimas, tuomet, be abejo, mūsų pradėtąjį darbą galima butų daug geriau sutvarkyti, papildyti visus nedateklus ir mūsų susivienijimas pradėtų augti dar sparčiau.“

Apart savo Sus-mo reikalų, susivažiavime turėtume aptarti, kaip arčiau susirišti su Did. Brit. Moterų Darbininkių Draugija ir veikti išvien, nes išvien veikiant, butų darbas daug pasekmingesnis. Lietuvii darbininkų dirva yra plati, darbo begalės. Reiktų tai neapleisti jį, dąboti, kad ji galutinai neužželtų piktžolėmis. Autorė sako: „...nepasitėkėmė,

kad tas arba anas už mus darba atliks, bet ekime pačios ir dirbkime, o greitai pamatysime savo darbo vaisius ir džiaugsimės jais.“

Daugiau apie tai žiūrėkite kitroje vietoje, butent „Moterų Suvažiavimo reikale.“

DIENINĖS VAIKŲ GLOBOS DRAUGIJA.

Praeitą vasarą tulos chicagietės moters pradėjo galvoti apie įsteigimą tam tikros draugijos, kuri užsimtų aprūpinimu našlių ir dirbančių dirbtuvėse motinų kukkiais. Pradėjus tą reikalą svarstyti pasirodė, kad iš daugelio įvairių vietos draugii nėra nė vienos, kuri platesnėje to žodžio reikšmėje rūpintųšis tais reikalais. Tiesa, mes turime didžiulę apsaugos draugija ir nesirūpinkite, kad jusų mažulėliai rastų sau svetingą ir sąžinišką priežiūrą. Šioje įstaigoje jus galėsite ne tik palikti savo vaikus ant visos dienos, už palyginamai mažą atlyginimą — vos 10 centų dienoje, — jie gaus taipjau ir pavalyti. Pasitikėdamos, kad mūsų moters pilnai supras tos draugijos svarbą, mes laukiame jų prisidėjimo. Geistume, kad visi, kurie indomauja Dienine Vaikų Globa, atsilankytų ir patįs pamatytų, kaip čia viskas tvarkoma ir veikiama. Neabejojame, kad pamatę mūsų veikimą jus prisidėsite prie to darbo, kurį mes pradėjome. Ypatingai dar todėl, kad tas prisidėjimas nedaug tekaunuoja. Kiekvienas naujas deleris padarys neapkaunojamai daug neveniam vaikūiui, esančiam šioje įstaigoje. Narių-remėjų mokestis vos vienas doleris metams.

MARĖ VISKOŠKIENĖ.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

Marė Viskoškienė, viena iš dieninės vaikų globos draugijos narių, pasakoja, kaip ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją. Ji sako, kad ji pati dalyvavo įsteigiant šią draugiją.

MOTERŲ SUVAŽIAVIMO REIKALE.

Artinasi mūsų didžiųjų organizacijų seimai. Plenuojama, kalbama, ginčijamasi apie tas ar kitas organizacijos ydas, pagerinimus ir tt. Tik nežinia kodėl mūsų progresyves moters vis dar neprabyla?

Zinia, pastaruoju laiku Liet. Moterų Progresyvišk. Susivienijimas nepaprastai bujoja. Diena po dienos jo interkės plačiosiose lietuvii darbininkių miniose auga ir stiprėja. Kas seka mūsų viešąjį gyvenimą, tam apie tai aiškinti, rodos, nebereikia. Palyginamai trumpu laiku mūsų Susivienijimas įvairiose Amerikos lietuvii kolonijose igijo apie 20 kuopų su virš trim šimtais narių. Tai džiauginanti apreiška.

Bet kad dar labiau tą judėjimą sustiprints, kad pridavus jam naujų jiegų, butinai reikia susaukti tos organizacijos suvažiavimą. Tam suvažiavimui, mano nuomone, mes, lietuvės darbininkės, šmet turime nepaprastai puikią progą. Šmet įvyks kitos mums labai artimos organizacijos, butent Lietuvii Socialistų Sąjungos suvažiavimas. Tų dviejų organizacijų tikslai ir uždaviniai, galima sakyti, vienoki. Taigi — kažin kad mes pabandytume šaukti savo suvažiavimą sykiu su Liet. Soc. Sąjungos suvažiavimu?... Zinia, kad daugelis mūsų draugii veikliai dalyvauja Sąjungos darbe. Jos, be abejo, bus šrintkos delegatėmis busimame Sąjungos suvažiavime. Be to, jeigu todvi organizacijai sutiktų šaukti suvažiavimą vienoje vietoje ir laiku, tai rasi ir sąjungiečiai sutiktų padaryt šioki-tokį nusileidimą — suteiktų savo kuopų narėms pirmenybę kaipo delegatėms. Tuo budu jos galėtų dalyvavuti ir Lietuvii Moterų Prog. Susivienijimo seime.

Ar nepravartu todėl pagalvoti apie tai? **Progresistė.**

Stebuklingiausias Miestas Pasaulyje yra GARY, INDIANA

Vos keli metai kaip prasidėjo, o šiandien jau turi arti 50,000 gyventojų; o dar porą metų palaukus pasieks virš 100,000 ir daugiau. Nes čionai randaš didžiausias dirbtuves pasaulij, ir dabar dar stato naujų dirbtuvių. Viena tik Pleno (United States Steel) Korporacija pasyrė šmet 100 milijonų dolerių padidimui ir pastatymui naujų savo dirbtuvių; apart šių daugelis kitų dirbtuvių statoma ir ren glama statyti, kuriose dirbs desėtkai arba šimtai tukstantų naujų darbininkų ir gaus didžiausius uždarbius.

Gary, Ind. tik tas nedirba, kuris nenori. Paprasčiausias darbininkas uždirba nuo \$3 iki \$8 į dieną ir daugiau. Gary, Ind. truksta visokių darbininkų ir yra geriausias progos visokios rūšies biznieriams.

Mes esame seniausi ir didžiausi žemės plotų savininkai Gary ir apilinkėse. Mes turime daugybę lotų ir namų pardavinui visose miesto dalyse ant lengviausių išmokėjimų.

Norėdamas gauti platesnių žinių apie Gary ir jo ateitį, kreipkis į mūsų ofisą ypatiskai arba laišku, o mes užtikriname, kad tamistą visuomet užganėdinsime ir parodyšime, kur greitai padaryti gerus pinigus. Taipgi kurie nori parduoti savo lotus Gary ir apilinkėse, mes perkame už „cash.“

J. SKINDERIS & CO.

Vyriausias Ofisas:
1610 Broadway, GARY, IND.
Rezidencija: 3362 So. Halsted st., Chicago, Ill.,
2-ras floras iš fronto. Galima rasti nedėliomis iki 10 val. išryto, o kasdieną Gary, Ind.

DAR TAIP NEBUVO
PIKNIKAS GEGUŽIO MĖNESIO su DAINOMIS

RENGIA
 JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKAS KLIUBAS

Nedėlioje, Gegužio - May 21 d., 1916 m.

Dieniniai Nuotikiai

ISMOK BARBERYSTĖS AMATA
 Viskas sulig naujausia mada. Mokėstis \$25. Inrankiai duodami. Atgros mokamos.
TRI-CITY BARBER COLLEGE
 819 S. State St. ir 606 W. Madison St. CHICAGO, ILL.

Budamas biznieriū ir visada elgiaus kaip biznieriū. Paskutiniu laiku nesu biznieriū, tad ir senoviški biznieriū papročiai nyksta. O visgi prie tokių žymių permainų sunku priprasti.

Informacija
KAIP GALIMA PASIMOKYTI AKUSIERYSTĖS
 Bus prisiūsta jums DYKAI Jeigu parašysite mus laiška lenkų kalboje adresuodami:
MIDWIFE COLLEGE OF ILLINOIS
 Suvienyta su nuosaviu ligonbučiu
 460 East Thirty Second Street, Chicago, Ill.

Budamas biznyje suėdavau su kiltais žmonėmis, kurie mane gerbė ir skaitė prakilniū žmogum. Tas nesvarbu yra žinoti kitiems, bet taip istikrųjų buvo ir delei to man ir dabar pasitai ko turėti nesmagumū.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos
 2th st. Tel. Kotzie 8902. Paulina st. Tel. Western 15 pool) 3514-16 W. 12 -th St., arti St. Louis Ave ir 1115-17 S. Paulina St., arti 12th St.

Buvau gerbiamas kunigū ir kitū augštesniū žmoniū, bet tie laikai dabar jau yra persimainę. Pavyzdžiū, kiekvienas nori laikyties savo senoviskū papročių, nors jie ir kvailiausiai būtų. Budamas biznieriū visada jaučiau reikalą atlinkyti bažnycią ir pasisakyti kunigūi savo nuodėmes.

DOUGLAS BATH
 RUSSIAN TURKISH BATH WITH SALT

Paskutiniu laiku tečiaus nesijaučiau, kad aš turėčiau tiek daug nuodėmiū, bet visgi panorėjau atlikti savo paprotį. Pirmiau aš už tokį patarnavimą gerai užmokėdavau, bet dabar buvo visai kitaip.

"PEARL QUEEN" KONCERTINOS

Dalykas buvo taip. Aš buvau neatlikęs dar savo vėlykinės išpažinties ir todėl nudulinau pas kuniga, kuriam aš pirmiau gerai užmokėdavau, išsiimti vėlykinės kortelės. Kunigas priėmė mane kaip jau seną pažįstamą, labai gražiai; atnešė vyno, kalbėjomes, žodžiu, leidome laiką labai smagiai. Vienok vėlykinė man nedavė ramumo ir aš pagalios pasisakiau ko atėjau. Kunigas iš džiaugsmo net į augstą pašoko. Bet užsibaigė tas dalykas visai ne taip gražiai, kaip prasidėjo.

Aš jau sakiau, kad budamas biznieriū aš tam kunigūi gerai apmokėdavau už visokius patarnavimus. Bet dabar mano pinigai baigia sekti ir aš nebegaliu tiek mokėti, kiek mokėdavau pirmiau. Tad dabar, kunigūi atnešus kortelę, padėjau ant stalo tik tris dolerius. Kunigas išplėtė akis, žiūrį į pinigūs ir sako: "Ar tik tiek jus galite mokėti už kortelę?" — "Taip," atsakiau. "Jeigu taip, tai jus negalite gauti išrišimo" — smarkiai pasakė kunigas ir nusigrįžo.

Padarytos Suvienytose Valstijose yra geriausias, netik tone, bet ir jų išdirbime. Atsiūskite į mūsų krautuves: 1563 Gross Ave. arba 769 Milwaukee Ave. Phone Yards 1557
GEORGI VITAK and MUSIC CO.

Aš paėmęs atgal nuo stalo tuos tris dolerius nieko daugiau nesakydamas dumiau pro duris, tardamas sau, kad kunigas daugiau nebegaus nė tų trijų doleriū.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA APTIEKA

Dabar nusprendžiau daugiau nebeplėdyti nuodėmiū ir nebeprašyti atleidimo tų nuodėmiū, už kurias reikia mokėti pinigai. Zvalgas.

Sutaisau receptus su didžiausia atyda, nežiūrint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarū. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduoliū gali gaut kokius tik pasaulij yra vartojamus. Gali reikalaut per laiškus, o aš prisiūsiu per expresą.
K. Sidlauskas
 Aptiekorius ir savininkas
 SOUTH BOSTON, MASS.

SELPKITE LIETUVA AUKAUDAMI LIETUVOS SELPIMO FONDUL

AR SKAITAI "LAISVĖ"?

Antras Didelis Iškilmingas Piknikas
 Parengtas
 Dr-stės G. L. Karaliaus Mindaugio No. 1.
 Kuris atsibus
Nedėl., 21 d. Gegužio-May, 1916
 Chernaucko Darže, Lyons, Ill.
 Pradžia 9-tą val. iš ryto
Inžanga :-- 25c Porai

Jeigu dar neskaityte, tai tuojau užsirašyk arba pareikalauk vieno numerio pažūrėjimui.
 "Laisvė" yra didžiausias darbininkų laikraštis, aš dabar eina dvigubai padidinta, t. y. 8 puslapiū.
 "Laisvė" keina 2 sykū per savaitę todėl paduoda naujausias žinias iš viso pasaulio.
 "Laisvė" telpa daug naudingū straipsniū, eiliū, apysakū, juokū ir įvairiū patarimų. Apari to, yra įvestas speciališkas skyrius dėl moterų.
 "Laisvė" kainu tik \$2.00 metams, 50 centū mėnesiū. Užsienij metams 1.00.
 Nelauk ilgai, nes vėliau kainu ra si bus padidinta.
 Adresuok šitaip:
"LAISVĖ"
 183 Roebling st., Brooklyn, N. Y.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS
 Veda visokius reikalus, kaip kriminališkus, taip ir civiliškus teismuose. Doro visokius dokumentus ir popierus.
 3323 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. Room 1111-13 Daily Bldg. Tel. Central 4411

Kurie reikalaujate pirkti del vasaros puikū laikrodžių, deimantiniū ar slūbinū žiedū, kolonikus, deiviskas ar kitokius daiktus, prie jubilieriū priklausančius, nepamirškite atėiti apžiūrėti mūsų naujausios mados tavoriū, užtikrinam, kad nupirksite daug pigiaus, negu kitur.
 Taipgi mes taisome laikrodžius, armonikas, revolverius ir kitokius pagadintus daiktus, priklausančius prie jubilieriū, ir už kožną daiktą gvarantuojame.
K. MICHALAUSKAS,
 3303 So. Morgan str., Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS
 Pranešam visiems, jog mes skolinam pinigus statymui ir pirkimui namų ant
4to ir 5to Procento
 ir ant labai lengvū ir prieinamū išlygū. Neskolink iš kitur, pakol nedžiūnosiu mūsų išlygū. Kreipkis tuojau į
JONO BAGDZIUSO BANKA
 2334 S. OAKLEY AVE.
 Kampas 23čio Pl.
 Telefonas Canal 1667, Chicago.

Sokiū Mokykla
 G. M. CHERNAUSKO SALEJ
 1900 S. Union ave ir 19th st., Chicago
 Mes mokiname naujausios mados sokius.
 Vaikinas ar mergina nemokantis sokti neturi savjje linksnumo. Mes užtikriname kiekvienam, kad pas mus galėsite išmokti i trumpą laiką sokti.
 Sokiai atsibuna kiekvieną Panedėlį ir Pėntycią 8 val. vakare.
 Puiki muzikė.

Gerbuvis yra čia
 \$1,500,000 alų padidindamas, duodamas darbininkams; taipgi numušimas darbo valandū.
 Niekuomet kriaučij industrialij nebuvo tokio didelio reikalavimo vyrū, kaip dabar.
 Laikas yra čia, kur Kirpėjai ir Designer'iai ir drapanū siuvėjai gali reikalauti savo kainos.
 Išmokykite kirpti ir desigu drapanas. Didelis reikalavimas kirpėjų ir kriaučių visur.
MUSŲ DIPLOMA
 yra jūsų gvarancija, kad jus esate gerai išmokyti ir galite reikalauti didelės algos. Specialis skyrius dėl mokiniū siuvimo, prostijimo ir padarymo dienoms ir vakarais.
 Formos kerpamos iš bile kokios madū knygos.
 Specialiai žema kainu šį mėnesį.

MASTER SYSTEM SCHOOL
 Jos. F. Kasnieka, viršininkas.
 Priešais City Hall
 Suite 208, 118 N. La Salle St., Chicago

TĖMYKITE, PRANEŠAME VISUOMENEI
 Kad mes traukiame ir piečiame visokius paveikslus (fotografijas) pigiai ir gražiai. Jaunavedžiams duodame puikū didelį paveikslą su rėmais DOVANAI. Galima traukti bile kokiame laike. Darbas užtikrintas.
 Fotografai:
J. GURSKIS & L. URBONAS,
 Visiems žinomose
J. P. Rashinskio Vietoje
 665 WEST 18th STREET TEL. CANAL 3161 CHICAGO, ILL.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE S. L. A.
 Visi lietuviai rašykites prie Susivienijimo Lietuviū Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. i mėnesi, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 i savaitę pašalpos ligoje.
 Reikalaudami informacijū, kreipkitės šiuo adresu:
A. B. STRIMAITIS, S. L. A. Sekr.
 307 W. 30th St., New York City.

LEAFY GROVE, ANT. BLINSTRUPO DARŽE
WILLOW SPRINGS ILL.
 Pradžia 9 valandą ryte
 Programė dalyvauja visi Chicagos vyrū ir mišrūs chorai.
 Inžanga 25c porai
 Kviečiam visus atsilankyti kuo skaitlingiausiai. Su pagarba,
J. L. A. T. KLIUBAS.
 PASTABA: Imkite Archer-Cicero karus kol stasos, paskui imkite Joliet karus iki Leafy Grove.

MOKINAM DOVANAI
 Suvienytose Valstijose ir Kanadoj. Išmokinsime anglų kalbos dovanai ir duosime darbū su dideliu uždarbiu. Laikė mokslo uždirbsite \$15 savaitėje iš darbo parėje. Rašykite paaiškinimū. Indėk markė už 2centū.
J. MASHKEN,
 1456 So. Hermitage ave., Chicago, Ill.

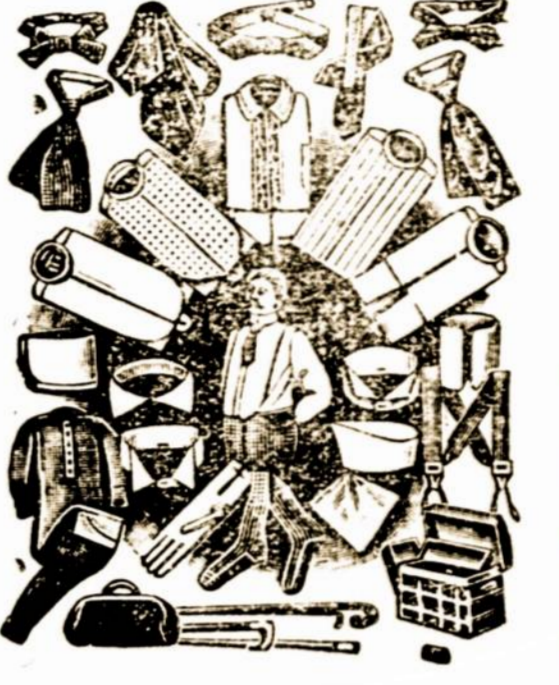
MOKYKIS BARBERYSTĖS — Mes mokiname šitū šviesū, švartū ir greitai išmokstantiū amatū; geriausi nurodymai, lengvos išlygos, įrankiai duodami; darbas kiekvienam vyrui; galima užsidirbti šiek-tiek pinigū mokinanties; atėik pasimatyt su mumis arba rašyk del platesniū informacijū. Adresas:
Burber Barber School
 Dept. D. 610 W. Madison St., Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS
 Pranešam visiems, jog mes skolinam pinigus statymui ir pirkimui namų ant
4to ir 5to Procento
 ir ant labai lengvū ir prieinamū išlygū. Neskolink iš kitur, pakol nedžiūnosiu mūsų išlygū. Kreipkis tuojau į
JONO BAGDZIUSO BANKA
 2334 S. OAKLEY AVE.
 Kampas 23čio Pl.
 Telefonas Canal 1667, Chicago.

Vyrišku Drapanu Bargenai
 Nauji, neatimti, daryti ant užsakymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir \$25 dolerius.
 Nauji, daryti gatavi, nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7.50 iki \$18 doleriū.
 Visai mažai vertoti siutai ir overkotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50
 Atdara kasdieną, nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON
 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKOLINA PINIGUS
 Paskolinam Jums pinigūs ant antro morgio ant Jūsų nuosavybės. Mes skaitom 6tą nuosimti ir jus galite išmokėti kas mėnesį. Jeigu reikalaujate pinigū statymui bei pagerinimui savo nuosavybės, užmokėjimui mokesčių arba nuosimčių už savo savastį, arba jeigu nori išmokėti savo pirmą morgiū; jeigu perkai arba mainai savo savastį ir reikalaujate pinigū užbaigimui savo kontrakte, kreipkitės į mus.
LOUIS STERN and COMPANY
 Mortgage Bankieriai
 5 N. LA SALLE GATVĖ
 Kampas Madison ir La Salle gatviū.
 Kambarys 909. Telefonas Main 4848

GERIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Nes mes užlaikom geriausią tavorą visokios rūšies, kas tik priguli prie Vyrškū ir Moteriškū del apsirodymo. Naujausios ir vėliausios mados dėvėtykus, visokios rūšies marškinius, skrybėkus, kepurės, kalmierius ir viską, kas link Jaunuomenės apsirodymo.
 Taipgi laikom "JEWELRY", kaip visokius aukštinus daiktus: didelius stieninius laikrodžius, kisetinius laikrodžius, žiedingilius, visokios rūšies žiedus šliubinius žiedus padarom pagal užsakymą labai pigiai Gražiausias spilkutes, geriausio darbo Britvaš, Peilius (Strap) arba pustus.
 Taipgi laikome daug knygū kaip sviētiskū taip ir dvasiško turinio; visokios rūšies popieros del laiškū rašymo ir geriausius muzikaliskū instrumentū galima gauti pas mus.
 Mes taipgi patįs esame senai praktikuojančiais muzikantais. Kreipkitės į mus, mes užganėsimis kiekvieną.
 Tel. Canal 5611

K. J. PIKEL BROS.
 718 W. 18th St., Chicago, Ill

LIETUVI-DARBININKE!

Nusipirk, perskaityk ir duok savo draugui skaityti, vieną svarbiausių lietuvių kalboje veikalų:
"MOTERIS IR SOCIALIZMAS"

Jeigu kada skaitei vieną-kitą storesnę knygą ir iš jos nematai jokių mokinių ir apsirovietė, tai perskaite "Moteris ir Socializmas" pamatysi pasaulij visai kitokioj švieso! Ši knyga atidarys Tau akis ir parodys, kas gero ir pikto yra šiuo diegu drauginiū tvarkoj.
 Šią knygą parėše garsiausias pasaulij filosofas-sociologas Augustas Behelis, kurio raštai yra išversti į visū kulturingū tautū kalbas. Vertimas puikus, kalba lengva. Knyga atspausdinta ant gražio popieros ir turi išviso 430 pusl. Vokiškiū kalboje "Moteris ir Socializmas" tapo išparduota net 50 laidū (viso apie 1 milioną egz.).
 Ši knyga bus papuošimu Tavo namū, nes išleista labai gražiai ir ant geros popieros. Ji yra verta tiek auksu, kiek pati sveria.
"MOTERIS IR SOCIALIZMAS" raus apie moterū gyvenimą praityje; išaiškina senovės graikū, romėnū mokslininkū pažvalgas į moteriškę. Rašo apie moterū dabartyje ir praityje.
 Visa knyga yra padalyta į skyrius, kurie skirstosi šitaip:
 Moteris, kaip lytiška esybė. Jugtuvės. Įvairūs jungtuvū varžymai ir aprūbejimai. Skaitinis lyčių skirtumas. Prostitucija, kaippo religiolinga socialė buržuazijos draugijos įstaiga. Moterū uždabris. Ji protiškas gabumas. Darvino mokslas ir draugijos stovis. Valstybė ir visuomenė. Visuomenės socializacija. Tarpautiškasumas. Gyventojū skaitlingumas ir jų persidauginimas. Socializmo įėjimas, kaippo gamtiskai-istoriskos žmoniū atgimimas.
 Ši mokslo ir teisybės knyga kaštuoja tik \$1.00; gražiose audeklo apdaruose \$1.50. Pinigams gisti adresas:
"KOVA" 229 N. 6-th St., Philadelphia, Pa.

LIETUVIS KONTRAKTORIUS IR MURININKAS
 AS daug nekalbu, bet pats darbas ir žmoniū persitikrinio, nes per ilgus metus praktikos konkrito ir muro darbū atlieku speciališka! Taipgi dirbu pečius kepimui duonos ir važiuoju į KOTRAKTORIUS S. MARKUNAS miestus dirbti. Phone Drover 7169.
2448 W. 47th Street

"Kova" Savaitinis Laikrastis
 Geriausias darbo žmoniū draugas ir užtėrejas. Per dešimtū metų savo gyvavimo ir sunkios kovos su darbininkū priešais dar neišgėngė iš tikrojo kelio, kuris veda darbininkus prie gerovės.
"Kovos" kainu metams \$2.00
 Ta pati kainu ir užrubežiuose. Pažūrėjimui vieną numerį prisiūnčiame DYKAI. Rašydami laiškus, adresuokite sekanciai:
"Kova, 229 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APTIEKORIUS ANT BRIDGEPORTO VYRAMS IR SUAUGUSIEMS
 Aktiniai auksu rėmuose nuo \$3.00 ir augščiau. Sidabro rėmuose nuo \$1.00 ir augščiau. Pritaikome akinius kiekvienam asduka.
ATMINKIT! Galvos sopsinimas, nerviškas, akis skaudėjimas, užvilimas ir t. t. yra visais įvairių ligū, kurios gali buti prasinintos gerū akiniū pritaiikymu. Ištyrimas akiū nieko nekainuoja, jei perita ar skauda akis. Jei jos raučono, jei galva sops, jei blonzi matai, jei akis silpsta, netepk ilgiau, o įškok puzeliūs ausitelioj, kur kiekvienam pritaikoma akiniai uždėk. Atmink, kad mes kiekvienam gvarantuojam akinius ir kiekvienam gerai prietinkam.
S. M. MESROFF, Ekspertas optikas
 Jei jus sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistū, atėikite pas mane. Aš buvau apatoriorius Rusiškis valstus. Aš duodu patarimus DYKAI. Galu padaryti bile kokius rėmus.
 Jei jūs sergate ir reikalaujate tiktai GERUS daktarus. Aš esu draugas žmoniū.
S. M. MESROFF, 3149 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ŽINIOS

IS RUBSIUVIŲ STREIKO.

Rubsiuvių streikas nuolat plėtojasi. Vakar sustreikavo David Goldman and Co., Freeman and Co., H. M. Lindental and Sons ir Albin Ahnquist Co. rubsiuvis. Prie streiko prisidėjo ir Sahoenberg Bros. ir Strauss, Eisendarth and Co. darbininkai.

Vakar vakare Hod Carriers svetainėje įvyko Royal Tailors, Lamm and Co., International Tailoring Co. ir Continental Tailoring Co. rubsiuvių susirinkimas pasitarimui, ar ir jie turi streikuoti.

9 kriaučiai ir preseriai Hilton Co., Quincy ir State str. sustreikavo. Reikalauja \$18 į savaitę vieton \$15. Subatomis jie dirba iki 11 val.; reikalauja už viršlaikį \$1.00.

MIESTO TARYBA PASKYRĖ „PREPAREDNESS“ DIENĄ.

Panedėlyj miesto taryba nutarė išklausti didžiojo biznio prašymo ir paskirti 10 d. birželio kaip „preparedness“ dieną ir paskirti komisiją, kuri išvien su pirklybos ir fabrikančių asociacijomis rūpintųsi rengimu „preparedness“ paroda. Prieš šią nutarimą balsavo tik du socialistai aldermanai: Kennedy ir Rodriguez.

John M. Glenn, sekretorius fabrikančių asociacijos pranešė, kad jis susitarė su didžiaisiais bosais priversti savo darbininkus dalyvauti parodoje.

Mayoras Thompson laimėjo savo paskirimo. Miesto taryba po karštų ginčų užtvirtino jo paskirtuosius kandidatus. Smarkiausi ginčai buvo kilę už patvirtinimą lietuvio Joseph J. Elias (Elijošiaus). Thompsono bosas 29 wardoj. Jis liko paskirtas nariu „local improvement board.“ Aldermanas Hrubec pridavė affidavitus, kad Elijošius nenori išduoti šv. Kryžiaus parapajai atskaitų. Jis taipgi dykai iš miesto išdegusias anglis davęs kontraktoriui, kuris kontroliavo 75 balsus. Elijošius užtvirtintas 54 balsais prieš 13.

Miesto taryba leido lenkams 12 d. birželio padaryti „tag day“ rinkimui ankų nukentėjusiems nuo karės lenkams.

Crane Co. išdalino 220 aukšinių medalių liems darbininkams, kurie toj kompanijoje išdirbo virš 25 metų. Geriau ji padaryti, jei mokėtų savo darbininkams didesnes algas.

Apeliacijos teismas nusprendė, kad buvusis United Police viršininkas F. Stine turi atsedėti 5 metus kalėjime už kyšių emimą.

S. H. Abbott, 2943 Warshaw Ave. ant vietos užmuštas Burlington geležinkelio Hawthorne „yarduose.“

Rakandų Išdirbėjų Federacija nutarė pakelti rakandų kainą 25 nuošimčiais.

18 mėn. Elizabeth Schnell, 13307 Calumet ave. prigėrė kibire vandens.

Teo. Dolton, 34 m., 736 Clarmont Ave. dirbęs Blackstone teatre prie scenerijų nukrito nuo kopečių ir užsimušė.

Policistui M. Poturich perdurta koja bandant sutaikinti šeimyniškus vaidus. Perdurė koją M. Coho, 1141 W. 39th St., kuris paskui pabėgo.

Salunininkas Juozas Solecki suvažinėjo 6 metų vaiką Arthur Michau, gyvenusį 9370 Anthony Ave., So. Chicago.

Jennie Ksander, 2712 Potomac Ave. po apvaikščiojimu savo gimtadienio nusižudė chloroforma. Priežastis — nelaiminga meilė.

MAZAS STREIKAS, KURIS GALI VIRSTI DIDELIU.

Vakar sustreikavo 300 darbininkų National Dress Co., North ir Milwaukee aves. Jos reikalauja sutrumpinimo darbo valandų, nesumažinant mokesčių. Jos dabar dirba 54 valandas, reikalauja gi 45 val. savaitę. Streikerės priguli prie International Ladies' Garment Workers unijos.

Šis streikas gali virsti degtuku, kairis padarytų gaisru — streikas gali išsiplėtoti ir sustreikuoti 10,000 darbininkų, nes sąlygos moterų rubų siuvimo dirbtuvėse nepakenciamos, o algos labai menkos.

STREIKAS EKSPRESO ISVEŽIOTOJŲ.

Kompanijos samdosi mušeikas, laukiama susirėmimų.

Vakar sustreikavo Adams Express Co., American Express Co., Wells Fargo, Great Northern, National, Western ir Merchants ekspresinių kompanijų išvežiotojai. Streikuojančių skaičius siekia 1,300. Streikas kilo Adams Express Co. prašalinus darbininkus, kurie dalyvavo unijos mitinge seredoj. Kitos kompanijos irgi atsiskė pripažinti uniją.

Kompanijos yra pasirengę kuosmarkiausiai grumties su darbininkais. Jos mano elgtis taip, kaip elgėsi trustiniai laikraščiai 1912 m. Jie jau paliepė buvusiam detektyvų viršininkui P. D. O'Brien ir geram policijos viršininko Healey draugui, parupinti užtektinai mušeikų. 50 mušeikų jau parupinta.

Kompanijos nebandys prašyti policijos apsaugojimo jų vežimus, bet jų apsaugojimui pasodins savo mušeikas ant vežimų, apginkluotus šautuvais, revolveriais.

Policijos viršininkas nieko nesako; gal but tam nepasipriešnis. Už tai tokį kompanijų elgimąsi smarkiai kritikuoją šerifas Treager. Jis sako, kad tokių dalykų negalima leisti, nes mušeikas nepaiso apie žmonių gyvastis. Chicago turėsianči daug vargo, jei tas bus leista kompanijoms padaryti.

Streikieriai kol-kas elgiasi labai ramiai. Ir manoma ramiai streikas tesis kol kompanijos nepaleis į darbą mušeikų. Bent policija laukia aštrių susikirtimų.

Western Terra Cotta Co., Chicago. Midland Co., Cicero. American Co., Crystal Lake. Alliance Co., Chicago Heights. Prie Western Terra Cotta Co. pasiūstojį policija dabojimui dirbtuvės veža anglis kurenimui krosnių, ką darydavo pirmiau unijistai darbininkai. Tokiu būdu policija netik prisideda prie sulaužymo streiko, bet dar pati skebauja.

PAAIŠKINIMAS. Kaip žinia, nedėlioje. 14 d. gegužės, turėjo įvykti Lietuvių Kriaučių Kluho S. P. piknikas Justice Park darže. Deilei blogo oro piknikas tečiaus negalėjo įvykti. Taigi šiuo pranešime, kad visi tie, kurie turi nusipirkę tikietus — tegul pasilauko juos. Kalbamasai klibas greitu laiku rengs kitą pikniką. Taigi pirkusieji šiam piknikui tikietus, bus įleidžiama su senaisiais tikietais.

Be to pranešame paties klubo nariams, kad subatoje, 30 d. gegužės, įvyks klubo susirinkimas Liuosybės svetainėje — 1822 Wabansia Ave. Pradžią 5 val. vakare. Valdyba.

BRIGHTON PARK.

Kad musų žmonės „ra lengvatikiai, apie tai jau nesykj ir kalbėta ir rašyta. Tikiuosi tečiaus, kad bus neprošali padavus dar vieną musų žmonių lengvatikystės pavyzdėlį.

Nesenai du vietos lietuvių pasiskolino iš lietuvių skolinimo ir Budavojimo dr-jos \$1,500.00. Po kiek laiko prie jų dviejų prisiplakė koks ten svetimtautis agentelis. Jisai pradėjo įkalbinėti lietuviams, kad jų kompanija esą daug pigiau skolinanti (t. y. už mažesnį nuošimtį). Lengvatikiai įtikėjo. Tada „agentas“ pareikalavo nuo jų \$28.00. Girdi, pirma reikia „išurint“ namą, o jau paskui galėsite kalbėti apie paskolą. Lengvatikiai be niekur nieko paėmė ir atidavė reikalaujamą sumą. Kai-kurie sako, kad tas „agentas“ gavęs du syk tiek.

Kada musų broliai nuvažiavo į kompanijos ofisą išsiimt reikalingasias popieras pasirodė, kad ten tokio „agento“ niekas nežino... Dalykas atsidurė „Grand Jury“ teisme.

Lietuviai, bukite atsargūs su panašiais apgavikais!

A. Arbusas.

WEST PULLMAN, ILL.

Susitvėrė L. D. L. D. Kuopa.

Subatoje, 13 d. geg. čia susitvėrė Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos kuopa. Ji, manoma, ras didelį pasisekimą, nes randasi daug žmonių jai prijauciančių.

Nors nebuvo nė garsinta paskelbimais, nė rengta viešas susirinkimas, vien keli pasitarė apie reikalingumą tokios draugijos, vienok pirmam susirinkime prisirašė apie 20 narių. Kaip tik kuopa gaus „Carterį“ tuoj bus surengtos prakalbos agitacijai už draugiją.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks ateinančioj pėtnyčioj. Laimingo pasisekimo naujai kuopai. S. T.

Nors panedėlyj miesto taryba visą valandą svarstė apie apsaugos prietaisus automobiliams, nes jie suvažinėja daug žmonių, vienok nė vienas trustinis laikraštis apie tai nieko nerašė. Turbut už tai, kad laikraščių vežimais greičiausiai lanko ir daugasia žmonių suvažinėja.

To klausimo apsvarstymui šaukiama nepaprastas miesto tarybos susirinkimas ateinančioj subatoj.

Terra kotta darbininkai vis dar tebestreikuoja ir streikas nuolat peltojasi. Darbininkai dabar streikuoja sekamose dirbtuvėse: Western Terra Cotta Co., Chicago.

Midland Co., Cicero. American Co., Crystal Lake. Alliance Co., Chicago Heights. Prie Western Terra Cotta Co. pasiūstojį policija dabojimui dirbtuvės veža anglis kurenimui krosnių, ką darydavo pirmiau unijistai darbininkai. Tokiu būdu policija netik prisideda prie sulaužymo streiko, bet dar pati skebauja.

PAAIŠKINIMAS. Kaip žinia, nedėlioje. 14 d. gegužės, turėjo įvykti Lietuvių Kriaučių Kluho S. P. piknikas Justice Park darže. Deilei blogo oro piknikas tečiaus negalėjo įvykti. Taigi šiuo pranešime, kad visi tie, kurie turi nusipirkę tikietus — tegul pasilauko juos. Kalbamasai klibas greitu laiku rengs kitą pikniką. Taigi pirkusieji šiam piknikui tikietus, bus įleidžiama su senaisiais tikietais.

Be to pranešame paties klubo nariams, kad subatoje, 30 d. gegužės, įvyks klubo susirinkimas Liuosybės svetainėje — 1822 Wabansia Ave. Pradžią 5 val. vakare. Valdyba.

NEBO

CORK TIP CIGARETTES

Tukstančiai Ruko NEBO

Kodel?

Tabakas — Geriausias
Sujaukimas — Puikus
Skonis — Nepaprastas
Rukymas — Vėsus
Kvepėjimas — Šiaunus
Padarymas — Tobulus

PARSIDUODA VISUR

Kuponai kiekviename pakelyje.

Gerai del pinigų arba puikių dovanų.

Rašykite prašydami dovanų katalogo

NEBO DEPARTMENT
95 First St., Jersey City, N. J.
P. Lorillard Co. Inc. Established 1760.

Stella Dvone, 6 m., 2637 W. 23 Pl. mirė nuo žaidžų. Nuo žvaikės užsidedę jos drabužiai.

PRANEŠIMAI

KEWANEE, ILL.

Nedėlioj, 21 d. gegužio atsi-bus L. D. L. D. 36 kuopos mėnesinis susirinkimas drg. K. Valančuno namuose, 506 E. 7th st. Nariai, malonėkite atsilankyti ir atsiveskite naujų narių. Turime labai daug svarbių reikalų apsvarstymui. Pradžią lygiai 2 val. po pietų. Org. T. Punis

Šiandie, 8 v. vak. Stanford parke, 14 Pl. ir Union ave. rengiamas yra to parko orkestros ir vaikų choro koncertas. Lietuviai kviečiami atsilankyti. Įžanga visiems dykai.

GARY, IND.

„Naujienu“ stotis Gary mieste įsteigta sekanciose vietose, kur visuomet galima gauti pirkti „Naujienas“ pavieniais numeriais:

Frank Jonaitis, 1101 Madison st., kamps 11 gatvės.
Skinderis & Co., Real Estate, 1618 Broadway.

Pas „Naujienu“ išnešiotoją Ad. Namovičių, 1621 Jackson st.
J. B. Aglinskas, 1616 Madison st.

Pas mane galima gauti pirkti pavieniais numeriais ir užsirašyti visus lietuvių darbininkiškus laikraščius, išsineančius Amerikoje.
J. B. Aglinskas.

\$10.00 UŽ VISĄ KURSĄ.
South Park Automobilių Mokykla.

Elektriškos ir mechaniškos in-strukcijos; \$10.00 už visą kursą. Dieninės ir vakarinės klesos. 6252 S. PARK AVE., CHICAGO. Priešais Baltą Miestą (White City)

Amerikos Lietuvių Mokykla

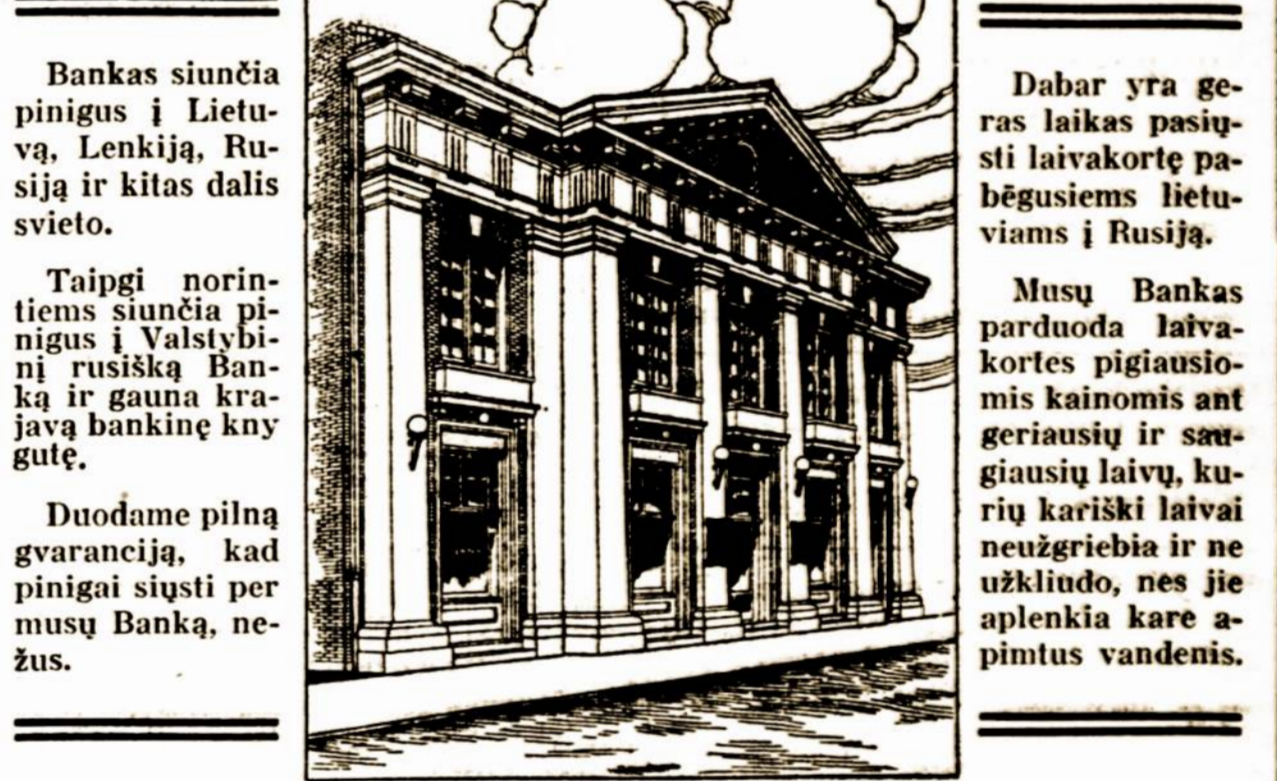
- Mokina Angliškios kalbos
  - Lietuviškios kalbos
  - Aritmetikos
  - Knygvedystės
  - Stenografijos
  - Typvriting
  - Pirklybos teisju
  - Abelnos Historijos
  - Suv. Valst. Historijos
  - Geografijos
  - Pilietystės
  - Politiškios Ekonomijos
  - Dailarasytės
- Mokintimo Valandos:
NUO 8 RYTE IKI 5 VAL. PO PIET.
VAKARE NUO 7:30 IKI 9:30
3360 EMERALD AVE., CHICAGO.

VIENTATINIS VALSTIBINIS BANKAS

Bridgeporte

Po Valstijos Illinois Priežiura Kapitalas \$300,000.00, visas turtas viršina \$1,800,000.00

Cia yra laikomi Suvienytų Valstijų, Pačjų Bankų, pavieto ir miesto Valdybų pinigai. Jeigu pačto bankos, pavieto ir miesto valdžios užsitiki šiai Bankai, tai ir kiekvienas lietuvis jaja gali užsitikti.

Central Manufacturing District Bank

1112 W. 35-ta gatvė (arti Morgan gatvės), Chicago, Illinois. Jus čia galite atlikti visus pinigiskus reikalus, mažas ir didelius. PERKELKITE SAVO PINIGUS IS KITŲ BANKŲ. Atneškite knygelę, o mes patjis išskoletuosime Jums pinigus su procentais. MIKOLAS EDUTIS, Lietuvių Skyriaus Vėdėjas. A. PETRATIS, Lietuvių Skyriaus Patarėjas. Bankinės valandos: Nuo 9 rytu iki 4 po pietų; Subatomis nuo 9 rytu iki 9 vak.

Chroniškos Ligos, Tokios Kaip

Kraujo užnuodijimas, Triperis, puliavimas, silpnūmai, ypatingumai inkstams ir puslei arba urinariska liga; reumatiskas triperis. Mes norime parodyti jums savo naują metodą gydymo šių chronišku ligų. Išstinkit jį. Kiekviena ypatybė karštų šaltinių už labai žemą kainą. Jus nesutrukdys nuo darbo. Karšti kambariai, elektriškos vonos, 606—914, įleidimai ir kraujo, kraujo išegzaminavimai, čiėpijimai. Ateikit dykai su mumis pasikalbėti. Gyduolės dykai.

Iššutykit jį 14 So. Halsted St.

C. R. LAYTON, M. D. Gydytojas ir Chirurgas.

Aš Alena Kostovska, Siendie Pasirodau Visai Publikai Akyse

Kas mane išgelbėjo nuo varginančių ligų? Salutaras Bitteris. Aš per praicitus 4 metus buvau vos tik gyva. Aš kentėjau nuo nevyrinimo pilvo ir dispepsijos. Mažai tegalėdavau valget ir suvalgytas maistas suteikdavo man daug nesmagumo — atsi-liepdavo skilyj skausmai, rėzymas, gurgimas vidurių. Diegliai sumdavo po kru-tine, šonuose ir strėnose. Niekur aš negavau pagalbos del savo sveikatos. Bet kada aš pradėjau reikalauti Salutaras Bitteris ir Salutaras, Regulaaria, del mote-ry, pradėjau gerai jausties, gerai valgyti ir dirbt, pasidare smagu viskas. Per 6 mė-nesius aš savo paveiklą nebegalau pažinti ir palikau laiminga naudodama Salutaras Bitteria. Kaina \$1.00. Galima gauti ge-resniuose saliuuose ir aptiekose, o kur SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION ne-gali gaut, kreipkis į: Zolės nuo visokių kuno blogumų. P. J. BALTRENAS PROF. 1769 S. Halsted St., Tel. Canal 6417. Chicago, Ill.

